

Estijos Respublikos,

Lietuvos Respublikos

ir

Latvijos Respublikos

S U T A R T I S

dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių

Estijos Respublika, Lietuvos Respublika ir Latvijos Respublika, atsižvelgdamos į istorinį bendrumą ir draugiškus santykius ir teikdamos svarbią reikšmę bendradarbiavimo plėtojimui teisinės pagalbos ir teisinių santykių srityje, s u s i t a r ė :

P i r m o j i d a l i s

BENDRIEJI NUOSTATAI

1 straipsnis Teisinė gynyba

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojami tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

Tai taikytina ir juridiniams asmenims, kurie įsteigti pagal vienos iš Susitariančiųjų Šalių įstatymus.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies teismus, prokuratūrą, notarines kontorąs (toliau - teisingumo įstaigos), vidaus reikalų ministerijos įstaigas bei kitas įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos ir baudžiamosios bylos, gali dalyvauti nagrinėjant šias bylas, teikti prašymus, paduoti ieškinius ir atlikti kitus procesinius veiksmus tokiomis pat sąlygomis kaip ir savi piliečiai.

2 straipsnis Teisinė pagalba

1. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos teikia viena kitai teisinę pagalbą civilinėse, šeimos ir baudžiamosiose bylose, vadovaudamosi šios Sutarties nuostatais.

2. Teisingumo įstaigos teikia teisinę pagalbą ir kitoms įstaigoms, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos 1 punkte.

3. Kitos įstaigos, kurioms pagal kompetenciją priklauso bylos, nurodytos 1 punkte, prašymus dėl teisinės pagalbos siunčia per teisingumo įstaigas.

3 straipsnis

Teisinės pagalbos apimtis

Teisinė pagalba apima Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose numatytų procesinių veiksmų atlikimą, kaip antai: šalių, kaltinamųjų, teisiamųjų, liudytojų, ekspertų apklausą, ekspertizių, apžiūros atlikimą, daiktinių įrodymų perdavimą, baudžiamojo persekiojimo pradėjimą ir nusikaltimus padariusių asmenų išdavimą, teismo sprendimų civilinėse bylose pripažinimą ir vykdymą, dokumentų įteikimą ir persiuntimą, pateikimą kitos Šalies prašymu duomenų apie kaltinamųjų teistumą, jų baudžiamojo persekiojimo vykdymą, paieškos paskelbimą baudžiamajame procese ir apie pripažinimą chroniškais alkoholikais, narkomanais arba chroniškais psichiniais ligoniais.

4 straipsnis

Susižinojimo tvarka

Teikdamos teisinę pagalbą, Susitariančiųjų Šalių įstaigos tarpusavyje susižino per Estijos, Lietuvos ir Latvijos teisingumo ministerijas, prokuratūrų centrines įstaigas ir vidaus reikalų ministerijas.

5 straipsnis

Vartojama kalba

1. Prašymas arba pavedimas suteikti teisinę pagalbą ir pridedami prie jo dokumentai surašomi prašymą arba pavedimą pateikiančios įstaigos valstybine kalba. Šis prašymas arba pavedimas patvirtinamas jį pateikiančios įstaigos herbinio antspaudu ir jos vadovo (kompetentingo asmens) parašu.

2. Prie prašymo arba pavedimo suteikti teisinę pagalbą ir pridedamų prie jo dokumentų turi būti pridėtas vertimas į prašymo arba pavedimo vykdytojo valstybinę kalbą arba į tarpusavyje suderintą kalbą. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras arba prašymą ar pavedimą pateikiančios įstaigos pareigūnas, uždedant kompetentingos įstaigos herbinį antspaudą, arba prašymą ar pavedimą pateikiančios Susitariančiosios Šalies diplomatinę atstovybę ar konsulinę įstaiga.

3. Vykdamas prašymą arba pavedimą suteikti teisinę pagalbą, dokumentai surašomi vykdytojo valstybine kalba ir išsiunčiami kartu su vertimu į prašymą pateikusių įstaigos valstybinę kalbą arba į tarpusavyje suderintą kalbą. Vertimą tvirtina oficialus vertėjas ar notaras arba įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas ar pavedimas, pareigūnas, uždedant kompetentingos įstaigos herbinį antspaudą, arba Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas ar pavedimas, diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

6 straipsnis

Dokumentų įforminimas

Dokumentai, kuriuos teisingumo ir kitos įstaigos siunčia dėl teisinės pagalbos, turi būti patvirtinti herbiniu antspaudu.

7 straipsnis

Prašymo arba pavedimo suteikti teisinę pagalbą forma

Prašyme arba pavedime suteikti teisinę pagalbą turi būti nurodyta:

- 1) prašymą arba pavedimą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas arba pavedimas, pavadinimas;
- 3) bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pavadinimas;
- 4) asmenų, dėl kurių pateikiamas prašymas arba pavedimas, vardai ir pavardės, jų pilietybė, užsiėmimas, nuolatinė gyvenamoji vieta arba buveinė;
- 5) jų įgaliotų atstovų pavardės ir adresai;
- 6) pavedimo turinys, o baudžiamosiose bylose taip pat padaryto nusikaltimo faktinių aplinkybių aprašymas ir jo juridinė kvalifikacija.

8 straipsnis

Vykdomo tvarka

1. Vykdydama prašymą arba pavedimą suteikti teisinę pagalbą, teisingumo įstaiga, kuriai jis adresuotas, vadovaujasi savo valstybės įstatymais. Tačiau prašymą arba pavedimą pateikusių įstaigos prašoma, ji gali taikyti prašymą arba pavedimą

pateikusių Susitariančiosios Šalies procesines normas, jeigu šios normos neprieštarauja jos įstatymams.

2. Jei teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, nekompetentinga jį įvykdyti, ji persiunčia prašymą arba pavedimą kompetentingai teisingumo įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai prašymą arba pavedimą įstaigai.

3. Jeigu teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, gauna atitinkamą prašymą, ji praneša prašymą arba pavedimą pateikusiai įstaigai apie prašymo arba pavedimo vykdymo vietą ir laiką.

4. Įvykdžiusi prašymą arba pavedimą, teisingumo įstaiga, kuriai jis adresuotas, išsiunčia dokumentus prašymą arba pavedimą pateikusiai įstaigai; tuo atveju, jei teisinė pagalba negalėjo būti suteikta, prašymas arba pavedimas gražinamas ir nurodomos aplinkybės, kliudančios jį vykdyti.

9 straipsnis

Dokumentų įteikimo tvarka

1. Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybėje galiojančias taisykles, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti jos kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas. Tuo atveju, kai dokumentai surašyti ne Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, kalba arba prie jų nepridėtas vertimas, jie įteikiami gavėjui, jei jis sutinka juos priimti.

2. Prašyme įteikti dokumentą turi būti nurodytas tikslus gavėjo adresas ir įteikiamo dokumento pavadinimas. Jeigu prašyme įteikti dokumentą nurodytas adresas paaiškėjo esąs nevisas ar netikslus, įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, vadovaudamasi savo įstatymais, imasi priemonių tiksliam adresui nustatyti.

10 straipsnis

Dokumentų įteikimo patvirtinimas

Dokumentų įteikimo patvirtinimas įforminamas pagal taisykles, galiojančias Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje. Patvirtinime turi būti nurodytas įteikimo laikas ir vieta, taip pat asmuo, kuriam įteiktas dokumentas.

11 straipsnis

Dokumentų įteikimas ir piliečių apklausa per diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas

Susitariančiosios Šalys turi teisę įteikti dokumentus bei apklausti savus piliečius per savo diplomatinės atstovybes ar konsulines įstaigas. Tokiu atveju priverstinio pobūdžio priemonės negali būti taikomos.

12 straipsnis

Asmenų, kviečiamų dalyvauti baudžiamųjų ir civilinių bylų nagrinėjimo procese, iškvietimas į užsienį

1. Jeigu, atliekant parengtinį tyrimą arba teisme nagrinėjant bylą, vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atsiranda būtinybė iškviešti asmenį, esantį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, reikia kreiptis į šios Šalies atitinkamą įstaigą, pavedant jai įteikti šaukimą.

2. Šaukime negali būti numatyta sankcija už kviečiamojo asmens neatvykimą.

3. Asmeniui nepriklausomai nuo jo pilietybės, atvykusiam pagal iškvietimą į kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamą įstaigą savo noru, negali būti šios Šalies teritorijoje taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jis negali būti suimtas arba nubaustas už kokią nors veiką, padarytą iki perkertant valstybinę sieną. Tokiems asmenims taip pat negali būti taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jie negali būti suimti ar nubausti, vadovaujantis jų išvadomis ir parodymais, kuriuos jie davė kaip ekspertai, arba dėl veikos, kuri yra nagrinėjimo dalykas.

4. Šia privilegija nesinaudoja asmuo, jeigu jis per 10 dienų po to, kai jam buvo pranešta, kad jo buvimas nėra būtinas, neišvyks iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį jis negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

5. Nukentėjusieji, liudytojai ir ekspertai, atvykę į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją, turi teisę gauti iš juos iškvietusių įstaigos kelionės ir gyvenimo užsienyje išlaidų, taip pat dėl atitraukimo nuo darbo negauto darbo užmokesčio atlyginimą; be to, ekspertai turi teisę gauti atlyginimą už atliktą ekspertizę. Šaukime turi būti nurodyta, kokias išmokų rūšis turi teisę gauti iškviestieji asmenys. Jiems prašant,

Susitariančioji Šalis, išsiuntusi šaukimą, išmoka avansą šioms išlaidoms atlyginti.

13 straipsnis

Dokumentų galiojimas

1. Dokumentai, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje surašė arba paliudijo pagal savo kompetenciją nustatyta tvarka, patvirtinant herbiniu antspaudu, teismas ar oficialus asmuo (notaras, nuolatinis vertėjas, ekspertas ir pan.), kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje priimami be jokio kito patvirtinimo.

2. Dokumentai, kurie vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje laikomi oficialiais, turi ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje oficialių dokumentų įrodomąją galią.

14 straipsnis

Išlaidos, teikiant teisinę pagalbą

1. Susitariančioji Šalis, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, nereikalaus, kad būtų atlygintos išlaidos, teikiant teisinę pagalbą. Visos išlaidos, atsiradusios teikiant teisinę pagalbą Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, tenka joms pačioms.

2. Teisingumo įstaiga, kuriai adresuotas prašymas arba pavedimas, praneš jį siunčiančiai įstaigai apie išlaidų dydį. Jeigu įstaiga, siunčianti prašymą arba pavedimą, išieškos šias išlaidas iš asmens, privalančio jas atlyginti, išieškotos sumos atitenka jas išieškojusiai Susitariančiajai Šaliai.

15 straipsnis

Informacijos teikimas

Estijos, Lietuvos ir Latvijos teisingumo ministerijos ir prokuratūrų centrinės įstaigos teikia viena kitai, jeigu to prašoma, informaciją apie jų valstybėse galiojančius ar galiojusius įstatymus ir jų taikymą teisingumo įstaigose.

16 straipsnis
Nemokama teisinė gynyba

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiams kitos Susitariančiosios Šalies teismuose ir kitose įstaigose teikiama nemokama juridinė pagalba bei užtikrinamas nemokamas teismo procesas tokiais pat pagrindais ir tokiomis pat lengvatomis kaip ir savo piliečiams.

17 straipsnis
Dokumentų persiuntimas

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja viena kitai jų prašymu diplomatine tvarka be vertimo ir nemokamai persiųsti civilinės būklės aktų registravimo liudijimus ir kitus dokumentus (apie išsilavinimą, darbą ir t. t.) apie kitos Susitariančiosios Šalies piliečių asmenines teises ir turtinius interesus.

2. Susitariančiosios Šalys tais atvejais, kai jų piliečiai ar asmenys, nuolat gyvenantys jų teritorijoje, prašo leidimo apsigyventi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, šiai Šaliai prašant, įsipareigoja pateikti duomenis apie šių asmenų teistumą, baudžiamojo proceso jų atžvilgiu vykdymą ir apie pripažinimą chroniškais alkoholikais, narkomanais arba chroniškais psichiniais ligoniais.

A n t r o j i d a l i s

SPECIALIEJI NUOSTATAI

I S K Y R I U S

Teisinė pagalba ir teisiniai santykiai civilinėse
ir šeimos bylose

18 straipsnis
Atleidimas nuo teismo išlaidų

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atleidžiami nuo teismo

išlaidų tais pačiais pagrindais ir tokia pat apimtimi kaip ir šios valstybės piliečiai.

19 straipsnis

Dokumentų apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį išdavimas

1. Dokumentą apie asmeninę, šeimos ir turtinę padėtį atleidimui nuo teismo išlaidų išduoda Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra pareiškėjo gyvenamoji vieta arba buveinė, kompetentinga įstaiga.

2. Jeigu pareiškėjas neturi gyvenamosios vietos ar buveinės Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, pakanka dokumento, kurį išdavė arba patvirtino jo valstybės diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga.

3. Teismas, nagrinėdamas prašymą atleisti nuo teismo išlaidų, gali pareikalauti papildomų paaiškinimų iš įstaigos, išdavusios dokumentą.

20 straipsnis

Teismų kompetencija

1. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies teismai kompetentingi nagrinėti civilines ir šeimos bylas, jeigu atsakovas turi jos teritorijoje gyvenamąją vietą ir jei ši Sutartis nenumato kitaip. Jie kompetentingi nagrinėti ieškinius, pareikštus juridiniams asmenims, jeigu šios Šalies teritorijoje yra juridinio asmens valdymo įstaiga, atstovybė arba filialas.

2. Susitariančiųjų Šalių teismai nagrinėja bylas ir kitais atvejais, esant raštiškam šalių susitarimui. Kai yra toks susitarimas, teismas pagal atsakovo pareiškimą nutraukia bylos nagrinėjimą, jeigu šis pareiškimas gautas iki pateikiant atsikirtimus dėl ieškinio esmės. Šalys savo susitarimu negali pakeisti išimtinės teismų kompetencijos.

3. Jeigu abiejų Susitariančiųjų Šalių teismuose, kompetinguose pagal šią Sutartį, iškelta byla tarp tų pačių šalių dėl to paties dalyko ir tuo pačiu pagrindu, teismas, iškėlęs bylą vėliau, ją nutraukia.

21 straipsnis
Teisnumas ir veiksnumas

1. Fizinio asmens veiksnumą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, įstatymai.
2. Juridinio asmens teisnumą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jis įsteigtas, įstatymai.

23 straipsnis
Veiksnumo apribojimas arba pripažinimas neveiksniu

1. Apribojant asmens veiksnumą arba pripažįstant jį neveiksniu yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo.

2. Jei vienos Susitariančiosios Šalies įstaiga nustato, kad yra pagrindas apriboti veiksnumą arba pripažinti neveiksniu kitos Susitariančiosios Šalies pilietį, kurio gyvenamoji vieta ar buveinė yra šios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, ji praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai. Jeigu įstaiga, kuriai pranešta, pareiškia, kad ji suteikia teisę atlikti tolesnius veiksmus įstaigai Šalies, kurios teritorijoje yra šio asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, arba per tris mėnesius neatsako, tai įstaiga Šalies, kurios teritorijoje yra asmens gyvenamoji vieta ar buveinė, gali nagrinėti bylą dėl jo veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais, kai veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu priežastis taip pat numatyta ir tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymais. Sprendimas dėl veiksnumo apribojimo arba pripažinimo neveiksniu turi būti išsiųstas kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamai įstaigai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktai taikomi ir panaikinant sprendimą apriboti veiksnumą arba pripažinti neveiksniu.

23 straipsnis

Neatidėliotinais atvejais pripažintino ribotai veiksnium arba neveiksniu ir esančio kitos Susitariančiosios Šalies piliečiu asmens gyvenamosios vietos arba buveinės įstaiga gali pati atlikti veiksmus, būtinus apginti asmenį ar jo turta. Potvarkiai dėl šių veiksmų išsiunčiami atitinkamai Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstaigai. Šie potvarkiai turi būti

panaikinti, jei šios Susitariančiosios Šalies įstaiga nutars kitaip.

24 straipsnis

Pripažinimas nežinia kur esančiu, paskelbimas mirusiu ir mirties fakto nustatymas

1. Nagrinėti bylas dėl pripažinimo nežinia kur esančiu ir paskelbimo mirusiu arba dėl mirties fakto nustatymo kompetentingos įstaigos tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos gali pripažinti kitos Susitariančiosios Šalies pilietį nežinia kur esančiu arba mirusiu, taip pat nustatyti jo mirties faktą, prašant jos teritorijoje gyvenantiems asmenims, jeigu jų teisės ir interesai yra pagrįsti šios Susitariančiosios Šalies įstatymais.

Prieš pripažįstant nežinia kur esančiu ar paskelbiant mirusiu, kompetentingos įstaigos praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamoms įstaigoms.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose numatytais atvejais Susitariančiųjų Šalių įstaigos taiko savo valstybės įstatymus.

25 straipsnis

Santuokos sudarymas

1. Santuokos sudarymo sąlygas kiekvienam susituokiančiam asmeniui nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai. Be to, neturi būti kliūčių santuokai sudaryti, numatytų tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje santuoka sudaroma, įstatymuose.

2. Santuokos sudarymo formą nustato tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje ji sudaroma, įstatymai.

26 straipsnis

Sutuoktinių asmeniniai ir turtiniai teisiniai santykiai

1. Sutuoktinių asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jei vienas iš sutuoktinių gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, be to, abu sutuoktiniai turi tą pačią pilietybę, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai jie yra, įstatymai.

3. Jei vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, ir vienas iš jų gyvena vienos, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų asmeninius ir turtinius teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo jų paskutinė bendra gyvenamoji vieta, įstatymai.

4. Jeigu nurodyti šio straipsnio 3 punkte asmenys neturėjo bendros gyvenamosios vietos Susitariančiųjų Šalių teritorijose, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga nagrinėja bylą, įstatymai.

5. Šio straipsnio taisyklės netaikomos sutuoktinių turtiniams santykiams dėl nekilnojamojo turto.

27 straipsnis

Santuokos nutraukimas ir santuokos pripažinimas negaliojančia

1. Nagrinėjant santuokos nutraukimo bylas yra kompetentingos įstaigos ir taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiais sutuoktiniai buvo paduodant pareiškimą. Jeigu sutuoktinių gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai kompetentingos ir šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

2. Jeigu paduodant pareiškimą nutraukti santuoką vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, ir vienas iš jų gyvena vienos Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingos abiejų Susitariančiųjų Šalių įstaigos. Šiuo atveju jos taiko savo valstybės įstatymus.

3. Bylose dėl santuokos pripažinimo negaliojančia taikomi tos Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie pagal 25 straipsnį buvo taikyti sudarant santuoką. Šiuo atveju teismų kompetencija nustatoma atitinkamai vadovaujantis šio straipsnio 1 ir 2 punktais.

28 straipsnis

Tėvų ir vaikų tarpusavio santykiai

Tėvystės nustatymo, įrašo tėvais nuginčijimo, vaiko kilmės iš šios santuokos nustatymo bylos sprendžiamos vadovaujantis Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis vaikas yra pagal gimimą, įstatymais.

29 straipsnis

1. Teisinius santykius tarp tėvų ir vaikų reguliuoja tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi bendrą gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Jeigu kurio nors iš tėvų ir vaikų gyvenamoji vieta yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų teisinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

30 straipsnis

Teisinius santykius tarp vaiko ir jo motinos bei tėvo, nesančių tarpusavyje santuokoje, reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

31 straipsnis

Priimti sprendimus bylose dėl teisinių santykių, nurodytų 28 - 30 straipsniuose, kompetentingi Susitariančiosios Šalies, kurios įstatymai tokiais atvejais taikytini, teismai.

Jeigu ieškovas ir atsakovas gyvena vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi taip pat teismai ir šios Susitariančiosios Šalies, laikantis 28 ir 30 straipsnių nuostatų.

Įvaikinimas

32 straipsnis

1. Įvaikinant taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje itėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kurios pilietis jis yra.

2. Jeigu įvaikina sutuoktiniai, kurių vienas yra vienos, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai įvaikinimas turi atitikti įstatymų, galiojančių abiejų Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, reikalavimus.

3. Jeigu vaikas yra vienos, o tėvis - kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, įvaikinimo ar jo panaikinimo atveju reikalingas vaiko sutikimas, jei to reikalauja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai, jo įstatyminio atstovo ir šios Susitariančiosios Šalies kompetentingos įstaigos sutikimas.

33 straipsnis

1. Priimti sprendimą įvaikinti yra kompetentinga Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tėvis turi nuolatinę gyvenamąją vietą arba kurios pilietis jis yra, įstaiga.

2. 32 straipsnio 2 punkte numatytu atveju kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi arba turėjo paskutinę bendrą gyvenamąją vietą ar buveinę, įstaiga.

Globa ir rūpyba

34 straipsnis

1. Susitariančiųjų Šalių piliečių globos ir rūpybos bylose yra kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra globotinas ar rūpintinas asmuo, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip. Šiuo atveju taikytini šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

2. Teisinius santykius tarp globėjo ir globotinio arba rūpintojo ir rūpintinio reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios globos ir rūpybos įstaiga paskyrė globėją ar rūpintoją, įstatymai.

35 straipsnis

1. Jeigu būtini globos arba rūpybos veiksmai globotinio arba rūpintinio interesais, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, šios Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga nedelsdama

privalo apie tai pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnio 1 punktą Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaigai.

2. Neatidėliotinais atvejais Susitariančiosios Šalies globos ir rūpybos įstaiga gali pati atlikti reikalingus veiksmus, tačiau apie tai ji turi nedelsdama pranešti kompetentingai pagal 34 straipsnio 1 punktą globos ir rūpybos įstaigai. Atlikti veiksmai galioja, kol ši įstaiga nepriims kitokio sprendimo.

36 straipsnis

1. Pagal šios Sutarties 34 straipsnio 1 punktą kompetentinga globos ir rūpybos įstaiga gali perduoti globą arba rūpybą kitos Susitariančiosios Šalies atitinkamoms įstaigoms, jeigu globotinis arba rūpintinis turi šioje valstybėje gyvenamąją vietą, buveinę arba turtą. Globos ar rūpybos perdavimas galimas tik tada, kai įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, sutiks perimti globą arba rūpybą ir apie tai praneš prašymą pateikusiai įstaigai.

2. Įstaiga, perėmusi pagal šio straipsnio 1 punktą globą arba rūpybą, vykdo ją, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais. Tačiau ši įstaiga neturi teisės priimti sprendimų dėl globotinio arba rūpintinio asmeninės teisinės padėties, bet gali duoti leidimą susituokti, kai to reikalauja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai.

Turtiniai teisiniai santykiai

37 straipsnis

Nuosavybės teisė

1. Nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra šis turtas, įstatymai.

2. Nuosavybės teisę į transporto priemones, kurios registruotinos valstybiniuose rejestruose, reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra transporto priemonę įregistravusi įstaiga, įstatymai.

3. Nuosavybės teisės ir kitokios daiktinės teisės į turtą atsiradimas ir pasibaigimas nustatomas pagal įstatymus Šalies, kurios teritorijoje turtas buvo tuo momentu, kai įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi tokios teisės atsiradimo ar pasibaigimo pagrindu. Nuosavybės teisės ar kitokios daiktinės teisės į turtą, kuris yra sandorio dalykas, atsiradimas ir

pasibaigimas nustatomas pagal sandorio sudarymo vietos įstatymus, jeigu šalys nesusitarė kitaip.

38 straipsnis

Sandorio forma

1. Sandorio formą nustato sandorio sudarymo vietos įstatymai.

2. Sandorio dėl nekilnojamojo turto ir teisių į jį formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra, įstatymai.

39 straipsnis

Žalos atlyginimas

1. Prievolės atlyginti žalą nustatomos pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą, įstatymus, išskyrus prievoles, kylančias iš sutarčių ir kitų teisėtų veiksmų.

2. Jeigu padariusis žalą ir nukentėjusysis yra vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teisme gautas pareiškimas, įstatymai.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytose bylose priimti sprendimus kompetentingas teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas arba kitokia aplinkybė, tapusi pagrindu reikalauti atlyginti žalą. Nukentėjusysis taip pat gali pareikšti ieškinį teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą.

Paveldėjimas

40 straipsnis

Lygiateisiškumo principas

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai yra lygiateisiai su kitos Susitariančiosios Šalies piliečiais, gyvenančiais jos teritorijoje, gebėjimu sudaryti arba panaikinti testamentą turtui, esančiam kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, arba įgyvendintinioms ten teisėms, taip pat gebėjimu įgyti paveldimą turtą arba paveldimas teises. Turtą arba teises jie

igyja tokiomis pat sąlygomis, kokios nustatytos saviems Susitariančiosios Šalies piliečiams, gyvenantiems jos teritorijoje.

41 straipsnis Paveldėjimo teisė

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą, įstatymai.

2. Nekilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra turtas, įstatymai.

42 straipsnis Turto perėjimas valstybei

Jeigu pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus paveldėtinas turtas (valstybės paveldimas pagal įstatymą) pereina valstybės nuosavybėn, tai kilnojamas turtas perduodamas valstybei, kurios pilietis jo mirties momentu buvo palikėjas, o nekilnojamas turtas pereina nuosavybėn tos valstybės, kurios teritorijoje jis yra.

43 straipsnis Testamento forma

Testamento formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas sudarant testamentą, įstatymai. Tačiau pakanka, kad buvo laikytasi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sudarytas testamentas, įstatymų. Ši nuostata taikytina ir panaikinant testamentą.

44 straipsnis Kompetentingumas paveldėjimo bylose

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo bylas, išskyrus šio straipsnio 2 punkte nurodytą atvejį, nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje palikėjas turėjo paskutinę nuolatinę gyvenamąją vietą, įstaigos.

2. Kai visas kilnojamasis paveldėtinas turtas yra Susitariančiosios Šalies, kurioje palikėjas neturėjo paskutinės nuolatinės gyvenamosios vietos, teritorijoje, tai pagal pareiškimą įpėdinio arba nuo palikimo atsisakiusio asmens, jeigu su tuo sutinka visi įpėdiniai, paveldėjimo bylą nagrinėja šios Susitariančiosios Šalies įstaigos.

3. Nekilnojamojo turto paveldėjimo bylas nagrinėja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstaigos.

4. Šio straipsnio nuostatai taip pat taikomi ginčams paveldėjimo bylose.

45 straipsnis

Palikimo apsauga

1. Vienos Susitariančiosios Šalies įstaigos atlieka savo įstatymais numatytus veiksmus apsaugoti jos teritorijoje esantį paveldėtiną turtą, paliktą kitos Susitariančiosios Šalies piliečio.

2. Įstaigos, kurios atsakingos už palikimo apsaugą po kitos Susitariančiosios Šalies piliečio mirties, privalo nedelsdamos pranešti tos Susitariančiosios Šalies konsulinėms įstaigoms apie palikėjo mirtį ir apie asmenis, pareiškusių savo teises į palikimą, jų buvimo vietą, esamą testamentą, turto dydį ir vertę, taip pat veiksmus palikimui apsaugoti.

3. Diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai reikalaujant, joms perduodamas paveldėtinas kilnojamasis turtas ir mirusiojo dokumentai.

46 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga turi teisę atstovauti šios Šalies piliečiams dėl paveldėjimo kitos Susitariančiosios Šalies įstaigose be atskiro įgaliojimo, jeigu tie piliečiai, jiems nesant arba dėl kitų svarbių priežasčių, negali laiku apginti savo teisių ir interesų ir nepaskyrė įgaliotinio.

47 straipsnis

Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies pilietis mirė kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje kelionės metu, kur jis

neturėjo nuolatinės gyvenamosios vietos, tai prie jo buvę daiktai pagal apyrašą perduodami Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo mirusysis, diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

48 straipsnis Palikimo perdavimas

1. Jeigu kilnojamasis paveldėtinas turtas arba pinigų suma, gauta pardavus kilnojamąjį arba nekilnojamąjį paveldėtiną turtą, turi būti pasibaigus paveldėjimo bylai perduoti įpėdiniams, kurių gyvenamoji vieta arba buveinė yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tai paveldėtinas turtas ar gauta pinigų suma perduodami šios Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai.

2. Perduoti paveldėtiną turtą diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai nusprendžia kompetentinga paveldėjimo byloje įstaiga.

3. Šis turtas gali būti perduotas įpėdiniams, jeigu :

1) yra apmokėti arba užtikrinti visi palikėjo kreditorių reikalavimai, pareikšti Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra paveldėtinas turtas, įstatymuose nustatytu terminu;

2) yra sumokėti arba užtikrinti visi mokesčiai, susiję su paveldėjimu;

3) kompetentingos įstaigos, jeigu tai būtina, leido išvežti paveldėtiną turtą.

4. Piniginės sumos persiunčiamos, vadovaujantis Susitariančiųjų Šalių teritorijose galiojančiais įstatymais.

SPRENDIMŲ PRIPAŽINIMAS IR VYKDYMAS

49 straipsnis

Sprendimų civilinėse ir šeimos bylose, taip pat baudžiamosiose bylose dėl žalos atlyginimo pripažinimas ir vykdymas

Susitariančiosios Šalys tarpusavyje pripažįsta ir vykdo įsiteisėjusius teisingumo įstaigų sprendimus civilinėse ir šeimos bylose, taip pat nuosprendžius dėl nusikaltimu padarytos žalos atlyginimo.

Susitariančiųjų Šalių teritorijoje be specialios teisenos pripažįstami pagal savo pobūdį nereikalaujantys vykdymo globos ir rūpybos, civilinės metrikacijos ir kitų įstaigų sprendimai civilinėse ir šeimos bylose.

50 straipsnis

Prašymų leisti vykdyti sprendimus nagrinėjimas

1. Nagrinėti prašymus leisti vykdyti sprendimus kompetentingi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma, teismai.

2. Prašymas leisti vykdyti sprendimą paduodamas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąja instancija. Prašymas, paduotas teismui, priėmusiam sprendimą byloje pirmąja instancija, persiunčiamas kompetentingam priimti sprendimą dėl prašymo teismui.

3. Prašymo rekvizitus nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti vykdoma, įstatymai.

4. Prie prašymo pridedamas patvirtintas vertimas į Susitariančiosios Šalies, kuriai adresuotas prašymas, kalbą.

51 straipsnis

Prie prašymo leisti vykdyti sprendimą būtina pridėti:

1) teismo patvirtintą sprendimo nuorašą, oficialų dokumentą apie sprendimo įsiteisėjimą, jeigu tai nėra aišku iš paties sprendimo teksto, taip pat pažymą apie sprendimo vykdymą, jei jis buvo anksčiau vykdomas Susitariančiosios Šalies teritorijoje;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad atsakovui, nedalyvavusiam procese, buvo laiku ir nustatyta forma bent vieną kartą įteiktas šaukimas į teismą;

3) šio straipsnio 1 ir 2 punktuose nurodytų dokumentų patvirtintus vertimus.

52 straipsnis

Jeigu išduodant leidimą vykdyti sprendimą teismui kyla neaiškumų, jis gali paprašyti paaiškinimų iš asmens, padavusio prašymą, taip pat apklausti skolininką dėl prašymo esmės ir, esant reikalui, paprašyti paaiškinimo iš sprendimą priėmusiojo teismo.

53 straipsnis
Sprendimų vykdymo tvarka

Sprendimų vykdymo tvarką reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

54 straipsnis

Teismų sprendimų vykdymo išlaidoms taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, įstatymai.

55 straipsnis

Atsisakymas pripažinti ir vykdyti teismų sprendimus

Pripažinti teismo sprendimą arba leisti jį vykdyti gali būti atsisakyta:

- 1) jeigu padavęs prašymą asmuo arba atsakovas nedalyvavo procese dėl to, kad jam arba jo įgaliotiniui nebuvo laiku ir nustatyta forma įteiktas šaukimas į teismą;
- 2) jeigu dėl to paties teisinio ginčo tarp tų pačių šalių Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, jau anksčiau buvo priimtas ir yra įsiteisėjęs sprendimas arba jeigu tos Susitariančiosios Šalies įstaiga buvo anksčiau pradėjusi procesą šioje byloje;
- 3) jeigu pagal šią Sutartį, o šioje Sutartyje nenumatytais atvejais - pagal įstatymus Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, byla priklauso išimtinai jos įstaigų kompetencijai.

56 straipsnis

Šios Sutarties 49-55 straipsnių nuostatai dėl teismų sprendimų taikomi taip pat teismo patvirtintoms taikos sutartims.

57 straipsnis

Daiktų išvežimas ir piniginių sumų pervedimas

Šios Sutarties nuostatai dėl sprendimų vykdymo neturi įtakos Susitariančiųjų Šalių įstatymams dėl pinigų pervedimo ir dėl vykdymo procese įgytų daiktų išvežimo.

II SKYRIUS

TEISINĖ PAGALBA BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Baudžiamojo persekiojimo vykdymas

58 straipsnis

Pareiga pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, prašant kitai Susitariančiajai Šaliai, pagal savo įstatymus pradeda arba perima savų piliečių, įtariamų padarius nusikaltimus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, baudžiamąjį persekiojimą.

2. Pareiškimai dėl baudžiamojo persekiojimo, nukentėjusiųjų paduoti pagal vienos Susitariančiosios Šalies įstatymus nustatytais terminais kompetentingoms įstaigoms, galioja ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

59 straipsnis

Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Prašymas pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą pateikiamas raštu ir jame nurodoma:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) aprašymas veikos, dėl kurios prašoma pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą;
- 3) kiek galima tikslesnis veikos padarymo laikas ir vieta;
- 4) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;
- 5) įtariamąjo vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę,

taip pat, jeigu galima, šio asmens išorės aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;

6) nukentėjusiojo skundas baudžiamojoje byloje, keliamoje tik dėl nukentėjusiojo skundo, ir pareiškimas atlyginti materialinę žalą, jeigu ji yra;

7) turimi duomenys apie padarytos materialinės žalos dydį.

Prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis prideda prie jo parengtinio tyrimo dokumentus ir įrodymus. Perduodant daiktus, kurie yra nusikaltimo įrankiai arba įgyti nusikaltimu, vadovaujasi 72 straipsnio 3 punktu.

2. Jeigu pateikiant prašymą pradėti arba perimti baudžiamąjį persekiojimą pagal 58 straipsnio 1 punktą, asmuo yra suimtas prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jis atvežamas į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją. Suimtojo asmens etapavimą į kitos Šalies teritoriją sankcionuoja pareigūnas, prižiūrintis bylos tyrimą. Toks asmuo perduodamas, vadovaujantis šios Sutarties 70 straipsnio 1 punktu.

IŠDAVIMAS

60 straipsnis

Nusikaltimai, dėl kurių išduodama

1. Susitariančiosios Šalys išsipareigoja pagal prašymą išduoti viena kitai šioje Sutartyje numatytais sąlygomis asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.

2. Asmenys išduodami už veikas, kurios pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra nusikaltimai ir už kuriuos numatyta bausmė - laisvės atėmimas daugiau kaip vieneriems metams arba kita griežtesnė bausmė. Nuosprendžio įvykdymui asmuo išduodamas, kai jis už tokius nusikaltimus nuteistas laisvės atėmimu daugiau kaip šešioms mėnesiams arba kita griežtesne bausme.

61 straipsnis
Atsisakymas išduoti

Neišduodama, jeigu:

1) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, pilietis arba asmuo, kuriam šioje valstybėje suteikta prieglobsčio teisė;

2) baudžiamasis persekiojimas pagal Susitariančiųjų Šalių įstatymus pradedamas tik pagal nukentėjusiojo skundą;

3) prašymo gavimo momentu pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus baudžiamasis persekiojimas negali būti pradėtas arba nuosprendis negali būti įvykdytas dėl senaties arba dėl kito teisėto pagrindo;

4) asmeniui, kurį prašoma išduoti, Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje už tą patį nusikaltimą buvo priimti ir įsiteisėjo nuosprendis arba nutarimas nutraukti bylą.

Gali būti atsisakyta išduoti, jeigu nusikaltimas, dėl kurio prašoma išduoti, padarytas Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje.

Atsisakius išduoti Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša Šaliai, pateikusiai prašymą, atsisakymo pagrindus.

62 straipsnis
Išdavimo atidėjimas

Jeigu asmeniui, kurį prašoma išduoti, taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis atlieka bausmę už kitą nusikaltimą Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, teritorijoje, išdavimas gali būti atidėtas iki baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo pabaigos ar atleidimo nuo jos bet kuriuo teisėtu pagrindu.

63 straipsnis
Išdavimas tam tikram laikui

Jei dėl 62 straipsnyje numatyto išdavimo atidėjimo gali pasibaigti baudžiamojo persekiojimo senaties terminas arba tai labai apsunkintų nusikaltimo tyrimą, esant pagrįstam prašymui, asmuo gali būti išduotas tam tikram laikui su sąlyga, kad jis bus nedelsiant grąžintas atlikus byloje procesinius veiksmus, dėl

kurių buvo išduotas, ir ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išdavimo dienos.

64 straipsnis

Išdavimas prašant kelioms valstybėms

Jeigu prašymai išduoti vieną ir tą patį asmenį gauti iš kelių valstybių, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikti prašymai, sprendžia, kuris iš tų prašymų turi būti patenkintas, atsižvelgdama į padarytų nusikaltimų sunkumą ir prašymų gavimo eiliškumą.

65 straipsnis

Išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo ribos

1. Be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo išduotam asmeniui negali būti taikoma baudžiamoji atsakomybė arba jis nubaustas už kitokią nusikaltimą negu tas, dėl kurio jis buvo išduotas.

2. Asmuo taip pat negali būti išduotas trečiajai valstybei be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo.

3. Nereikia Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, sutikimo, jeigu išduotas asmuo, pasibaigus baudžiamajam persekiojimui, atlikus bausmę arba nuo jos atleidus bet kuriuo teisėtu pagrindu, per 10 dienų neišvyko iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos arba savo noru grįžo į ją jau po to, kai buvo iš jos išvykęs. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį išduotas asmuo negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos dėl nepriklausančių nuo jo aplinkybių.

66 straipsnis

Prašymas išduoti

1. Prašymas išduoti turi būti pateikiamas raštu ir jame nurodoma :

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymo, kuriuo remiantis veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas;

3) išduotino asmens vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę ir kiti duomenys apie jo asmenybę, taip pat, jeigu galima, - jo išvaizdos aprašymas, fotografija ir pirštų atspaudai;

4) padarytos materialinės žalos dydis.

2. Prie prašymo išduoti baudžiamojo persekiojimo vykdymui turi būti pridėtas patvirtintas nutarimo suimti nuorašas su faktinių bylos aplinkybių aprašymu.

Prie prašymo išduoti nuosprendžio vykdymui turi būti pridėti patvirtintas nuosprendžio nuorašas, pažyma apie nuosprendžio įsiteisėjimą ir baudžiamojo įstatymo, kuriuo remiantis asmuo nuteistas, tekstas. Jeigu nuteistasis jau atliko dalį bausmės, apie tai taip pat pranešama.

67 straipsnis

Išduotino asmens suėmimas

Gavusi prašymą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, nedelsdama atlieka veiksmus suimti išduotinę asmenį, išskyrus atvejus, kai pagal šią Sutartį jis neišduodamas.

68 straipsnis

Papildomi duomenys

1. Jeigu prašyme išduoti nėra reikalingų duomenų, nurodytų 66 straipsnyje, tai Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali pareikalauti jų papildomai. Kita Susitariančioji Šalis turi atsakyti į šį prašymą ne vėliau kaip per vieną mėnesį; šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas 15 dienų.

2. Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis per nustatytą terminą nepateiks papildomų duomenų, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali paleisti asmenį, suimtą pagal šios Sutarties 67 straipsnį.

69 straipsnis

Sulaikymas iki prašymo išduoti gavimo

1. Neatidėliotinu atveju Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, jį pateikusiųsios Susitariančiosios Šalies

prašoma, gali sulaikyti asmenį iki 66 straipsnyje nurodyto prašymo išduoti gavimo. Prašyme turi būti remiamasi nutarimu suimti arba įsiteisėjusiu nuosprendžiu, priimtais dėl to asmens, ir nurodoma, kad prašymas išduoti bus išsiųstas nedelsiant.

Prašymas gali būti perduotas paštu, telegrafu arba bet kuriuo kitu būdu raštu.

2. Asmuo gali būti sulaikytas taip pat ir negavus šio straipsnio 1 punkte nurodyto prašymo, jeigu yra pakankamas pagrindas išvadai, kad jis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje padarė nusikaltimą, dėl kurio gali būti išduotas.

3. Apie sulaikymą pagal šio straipsnio 1 ar 2 punktus arba apie priežastis, dėl kurių 1 punkte nurodytas prašymas nebuvo patenkintas, nedelsiant pranešama kitai Susitariančiajai Šaliai.

4. Asmuo, sulaikytas pagal šio straipsnio 1 ar 2 punktą, turi būti paleistas pasibaigus sulaikymo terminui, numatytam Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymuose, jeigu per šį terminą nebus gautas prašymas išduoti.

70 straipsnis

Išdavimo vykdymas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, praneša Susitariančiajai Šaliai, iš kurios gautas prašymas, savo sprendimą dėl išdavimo, informuodama apie išdavimo vietą ir laiką.

2. Jeigu prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis nepriima išduotino asmens per 15 dienų po nustatytos išdavimo datos, suimtas asmuo turi būti paleistas. Prašymą pateikiančiai Susitariančiajai Šaliai prašant, šis terminas gali būti pratęstas, bet ne daugiau kaip 15 dienų.

71 straipsnis

Pakartotinis išdavimas

Jeigu išduotas asmuo išvengs baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo ir grįš į teritoriją tos Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, tai prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai prašant, jis gali būti išduotas pakartotinai. Šiuo atveju prie prašymo nereikia pridėti 66 straipsnyje išvardintų dokumentų.

72 straipsnis
Daiktų perdavimas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas išduoti, perduoda prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai daiktus, kurie yra nusikaltimo, dėl kurio išduodama pagal 60 straipsnį, įrankiai, taip pat daiktus, ant kurių yra nusikaltimo pėdsakų, arba įgytus nusikalstamu būdu. Šie daiktai perduodami pagal prašymą ir tuo atveju, kai asmuo negali būti išduotas dėl jo mirties ar dėl kitų priežasčių.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai pateikiamas prašymas, gali tam tikram laikui sulaikyti šio straipsnio 1 punkte nurodytų daiktų perdavimą, jeigu jie būtini jai atliekant veiksmus kitoje baudžiamojoje byloje.

3. Trečiųjų asmenų teisės į daiktus, perduotus pateikusiai prašymą Susitariančiajai Šaliai, lieka galioti. Baigus bylą, šie daiktai turi būti grąžinti juos perdavusiai Susitariančiajai Šaliai.

73 straipsnis
Tranzitinis pervežimas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies prašymu leidžia pervežti per savo teritoriją asmenis, kuriuos kitai Susitariančiajai Šaliai išdavė trečioji valstybė. Susitariančiosios Šalys neprivalo leisti pervežti asmenų, kurių išduoti pagal šią Sutartį neleidžiama.

2. Prašymas leisti pervežti įforminamas ir siunčiamas ta pačia tvarka kaip ir prašymas išduoti.

3. Susitariančiųjų Šalių kompetentingos įstaigos kiekvienu atveju suderina tranzito būdą, maršrutą ir kitas sąlygas.

4. Tranzitinio pervežimo išlaidas atlygina prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis.

74 straipsnis
Susitariančiųjų Šalių atstovų dalyvavimas
teikiant teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose

Vienos Susitariančiosios Šalies atstovai, sutikus kitai Susitariančiajai Šaliai, gali dalyvauti, šiai tenkinant prašymus suteikti teisinę pagalbą baudžiamosiose bylose.

75 straipsnis
Duomenys apie teistumą

Susitariančiosios Šalys pagal prašymą teikia viena kitai duomenis apie teistumą asmenų, kuriuos anksčiau buvo nuteisę jų teismai, jeigu tiems asmenims taikoma baudžiamoji atsakomybė prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

76 straipsnis
Duomenys apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus

Susitariančiosios Šalys praneša viena kitai asmens, dėl kurio buvo prašyta pradėti ar perimti baudžiamąjį persekiojimą, taip pat išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo rezultatus. Prašant išsiunčiamas įsiteisėjusio nuosprendžio ar kitokio galutinio sprendimo nuorašas.

77 straipsnis
Duomenys apie nuosprendžius

Susitariančiosios Šalys kasmet praneš viena kitai apie įsiteisėjusius nuosprendžius, kuriuos vienos Susitariančiosios Šalies teismai priėmė dėl kitos Susitariančiosios Šalies piliečių.

T r e č i o j i d a l i s

BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

78 straipsnis
Sutarties įsigaliojimas

Ši sutartis turi būti ratifikuota ir įsigalios praėjus 30 dienų po pasikeitimo ratifikaciniais raštais, kuris įvyks

79 straipsnis

Sutarties galiojimo terminas

1. Sutartis galios neterminuotai. Kiekviena iš Susitariančiųjų Šalių bet kuriuo metu gali ją denonsuoti, raštu pranešdama apie tai kitoms Susitariančiosioms Šalims. Denonsavimas įsigalios po šešių mėnesių nuo tos dienos, kai kitos Susitariančiosios Šalys gaus pranešimus.

2. Ši Sutartis gali būti pakeista ar papildyta Susitariančiosioms Šalims tarpusavyje susitarus, vėliau ratifikuojant ir pasikeičiant ratifikaciniais raštais pagal šios Sutarties 78 straipsnį.

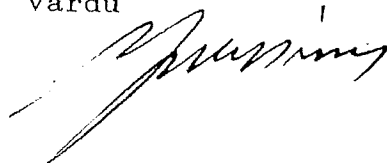
Sutartis sudaryta Taline 1992 m. lapkričio 11 d. trimis egzemplioriais, kiekvienas estų, lietuvių ir latvių kalbomis, visi tekstai turi vienodą galią.

Patvirtindami tai, visų Susitariančiųjų Šalių įgaliotieji asmenys pasirašė šią Sutartį ir patvirtino ją savo antspaudais.

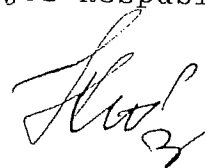
Estijos Respublikos
vardu

Lietuvos Respublikos
vardu

Latvijos Respublikos
vardu

LĪGUMS
PAR TIESISKO PALĪDZĪBU UN TIESISKAJĀM ATTIECĪBĀM STARP
IGAUNIJAS REPUBLIKU, LATVIJAS REPUBLIKU UN
LIETUVAS REPUBLIKU

Igaunijas Republika, Latvijas Republika un Lietuvas Republika, ņemot vērā vēsturisko kopību un draudzīgās attiecības un piešķirot svarīgu nozīmi sadarbības attīstībai tiesiskās palīdzības un tiesisko attiecību jomā, vienojās par sekojošo:

PIRMĀ DAĻA

Vispārīgie noteikumi

1.pants

Tiesiskā aizsardzība

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā ir tāda pati viņu personisko un mantisko tiesību tiesiskā aizsardzība kā otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem.

Tas attiecas arī uz juridiskajām personām, kas izveidotas saskaņā ar vienas Līgumslēdzējas Puses likumdošanu.

2. Vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem ir tiesības brīvi un netraucēti griezties otras Līgumslēdzējas Puses tiesās, prokuratūrā, notariāta kantoros, (turpmāk tekstā - "tiesību aizsardzības iestādes"), Iekšlietu ministrijas un citās iestādēs, kuru kompetencē ir civilās, ģimenes un krimināllietas, tie var uzstāties tajās, pieteikt lūgumus, celt prasības un veikt citas procesuālās darbības ar tādē pašiem noteikumiem kā pašu pilsoņi.

2.pants

Tiesiskā palīdzība

1. Līgumslēdzēju Pušu tiesību aizsardzības iestādes sniedz savstarpēju tiesisko palīdzību civilās, ģimenes un krimināllietās saskaņā ar šī Līguma noteikumiem.

2. Tiesību aizsardzības iestādes sniedz tiesisko palīdzību arī citām iestādēm, kuru kompetencē ir 1.punktā minētās lietas.

3. Tās iestādes, kuru kompetencē ietilpst 1.punktā minētās lietas, nosūta lūgumus par tiesisko palīdzību ar tiesību aizsardzības iestāžu starpniecību.

3.pants

Tiesiskās palīdzības apjoms

Tiesiskā palīdzība ietver procesuālo darbību izpildi, kuras paredzētas Līgumslēdzējas Puses, kurai adresēts pieprasījums, likumdošanā, tai skaitā pušu, apsūdzēto, tiesājamo, liecinieku un ekspertu nopratināšanu, ekspertīžu izdarīšanu, apskati, lietisko pierādījumu nodošanu, kriminālvajāšanas ierosināšanu un to personu, kas izdarījušas noziegumu, izdošanu, tiesas spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās, dokumentu izsniegšanu un pārsūtīšanu, ziņu sniegšanu pēc otras Līgumslēdzējas Puses pieprasījuma par personu sodītību, par kriminālo lietvedību, kas saistīta ar šīm personām, par meklēšanas izsludināšanu krimināllietā un par atzīšanu par hroniskiem alkoholiķiem, narkomāniem un garīgi slimiem.

4.pants

Sazināšanās kārtība

Sniedzot tiesisko palīdzību, Līgumslēdzēju Pušu iestādes savstarpēji sazinās ar Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Tieslietu ministriju, Republikas Prokuratūru un Iekšlietu ministriju starpniecību.

5.pants

Lietojamā valoda

1. Uzdevums par tiesiskās palīdzības sniegšanu un tam pievienojamie dokumenti tiek noformēti tās valsts valodā, kuras iestāde, dod uzdevumu. Šis uzdevums tiek apliecināts ar uzdevuma devējas iestādes ģerboņa zīmogu un tās vadītāja (kompetentas personas) parakstu.
2. Uzdevumam par tiesiskās palīdzības sniegšanu un tam pievienotajiem dokumentiem ir jāpievieno tulkojums uzdevuma izpildītājas valsts valodā vai citā savstarpēji saskaņotā valodā. Tulkojumu apliecina oficiāls tulks, notārs vai pieprasītājas iestādes amatpersona, kā arī ar pieprasītājas Puses kompetentas iestādes, diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārās iestādes ģerboņa zīmogu.
3. Izpildot uzdevumus par tiesiskās palīdzības sniegšanu, dokumenti tiek noformēti uzdevuma izpildītājas valsts valodā un tiek nosūtīti kopā ar tulkojumu uzdevuma devējas valsts valodā vai savstarpēji saskaņotā valodā. Tulkojumu apliecina oficiāls tulks, notārs vai uzdevuma izpildītājas iestādes amatpersona, un Puses, kurai iesniegts pieprasījums, kompetentas iestādes, diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārās iestādes ģerboņa zīmogs.

6.pants

Dokumentu noformēšana

Dokumenti, kurus nosūta tiesību aizsardzības iestādes vai citas iestādes tiesiskās palīdzības sniegšanas kārtībā, jābūt apstiprinātiem ar ģerboņa zīmogu.

7.pants

Lūguma vai uzdevuma par tiesiskās palīdzības sniegšanu forma

Lūgumā vai uzdevumā par tiesiskās palīdzības sniegšanu jānorāda:

- 1) uzdevuma sūtītājas iestādes nosaukums;
- 2) iestādes, kurai adresēts uzdevums, nosaukums;
- 3) lietas, kurā tiek lūgta tiesiskā palīdzība, nosaukums;
- 4) to personu, par kurām tiek nosūtīts lūgums vai uzdevums, vārdi un uzvārdi, pilsonība, nodarbošanās un pastāvīgā dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta;
- 5) pilnvaroto personu uzvārdi un adreses;
- 6) uzdevuma saturs, bet krimināllietās - arī izdarītā nozieguma faktisko apstākļu apraksts un tā juridiskā kvalifikācija.

8.pants

Izpildes kārtība

1. Izpildot lūgumu vai uzdevumu par tiesiskās palīdzības sniegšanu, tiesību aizsardzības iestāde, kurai adresēts uzdevums, piemēro savas valsts likumdošanu. Tomēr pēc uzdevuma devējas iestādes lūguma, tā var piemērot uzdevumu devušās Līgumslēdzējas Puses procesuālās normas, ciktāl tās nav pretrunā ar savas valsts likumdošanu.
2. Ja tiesību aizsardzības iestāde, kurai adresēts lūgums vai uzdevums, nav kompetenta to izpildīt, tā pārsūta pieprasījumu vai uzdevumu kompetentai tiesību aizsardzības iestādei un informē par to iestādi, kura devusi pieprasījumu vai uzdevumu.
3. Saņemot attiecīgu lūgumu, iestāde, kurai pārsūtīts lūgums vai uzdevums, informē uzdevuma devēju iestādi par tā izpildes laiku un vietu.
4. Tiesību aizsardzības iestāde, kurai adresēts lūgums vai uzdevums, pēc tā izpildes nosūta dokumentus iestādei, no kuras saņemts pieprasījums vai uzdevums. Gadījumā, ja tiesiskā palīdzība nevar tikt sniegta, tā pieprasījumu vai uzdevumu nosūta atpakaļ un informē par apstākļiem, kas traucē tā izpildi.

9.pants

Dokumentu izsniegšanas kārtība

1. Iestāde, kurai adresēts lūgums, dokumentus izsniedz saskaņā ar tās valstī spēkā esošiem noteikumiem, ja dokumenti ir noformēti šīs valsts valodā vai nodrošināti ar apliecinātu tulkojumu. Ja dokumenti nav noformēti Līgumslēdzējas Puses, kurai adresēts lūgums valsts valodā, vai nav nodrošināti ar tulkojumu, tos izsniedz saņēmējam tad, ja viņš labprātīgi piekrīt tos saņemt.
2. Lūgumā par dokumentu izsniegšanu jānorāda precīza saņēmēja adrese un izsniedzamā dokumenta nosaukums. Ja lūgumā norādītā adrese izrādījusies nepilnīga vai neprecīza, tad iestāde, kurai lūgums adresēts, saskaņā ar savas valsts likumdošanu veic pasākumus precīzas adreses noskaidrošanai.

10.pants

Apstiprinājums par dokumentu izsniegšanu

Apstiprinājumu par dokumentu izsniegšanu noformē, ievērojot noteikumus, kas ir spēkā tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kurai lūgums adresēts. Apstiprinājumā jānorāda izsniegšanas laiks, vieta un persona, kurai dokuments izsniegts.

11.pants

Dokumentu izsniegšana un pilsoņu nopratināšana, ko veic diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārās iestādes

Līgumslēdzējām Pusēm ir tiesības izsniegt dokumentus un nopratināt savus pilsoņus ar savu diplomātisko pārstāvniecību vai konsulāro iestāžu palīdzību. Šajos gadījumos nevar lietot piespiedu rakstura līdzekļus.

12.pants

Personu izsaukšana uz ārzemēm, lai piedalītos kriminālo un civillietu pirmstiesas izskatīšanā

1. Ja iepriekšējās izmeklēšanas vai tiesas spriešanas gaitā vienas Līgumslēdzējas Puses teritorijā rodas nepieciešamība pēc tās personas klātbūtnes, kura atrodas otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tad attiecīgajai šīs Puses iestādei jāpieprasa izsniegt paziņojumu.
2. Paziņojumā nevar būt noteikta sankcija izsaucamā neierašanās gadījumā.

3. Persona, kura neatkarīgi no viņas pilsonības labprātīgi ieradusies pēc izsaukuma attiecīgajā otras Līgumslēdzējas Puses iestādē, šīs Puses teritorijā nevar tikt saukta pie kriminālās vai administratīvās atbildības, apcietināta vai sodīta par kādu darbību, kuru tā izdarījusi līdz valsts robežas šķērsošanai. Šī persona tāpat nevar tikt saukta pie kriminālās vai administratīvās atbildības, apcietināta vai sodīta par viņas sniegto liecību vai atzinumu, ko viņa devusi kā eksperts, vai tā nodarījumu dēļ, kurš ir izskatīšanas priekšmets.

4. Personai nav šādu privilēģiju, ja viņa 10 dienu laikā no paziņošanas brīža par to, ka viņas klātbūtne turpmāk nav nepieciešama, neatstāj Līgumslēdzējas Puses teritoriju. Šajā termiņā netiek ieskaitīts laiks, kurā persona nevarēja atstāt izsauces Puses teritoriju no viņas neatkarīgu apstākļu dēļ.

5. Cietušajiem, lieciniekiem un ekspertiem, kas pēc izsaukuma ieradušies otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, ir tiesības no izsaukušās iestādes saņemt atlīdzību par izdevumiem, kas saistīti ar braucienu un uzturēšanos ārzemēs, un par nokavētajām darba dienām, bet ekspertiem bez tam ir tiesības saņemt atalgojumu par izdarīto ekspertīzi. Izsaukumā jānorāda, kāda veida izmaksas izsauktajām personām ir tiesības saņemt; pēc viņu lūguma Līgumslēdzēja Puse, kas nosūtījusi izsaukumu, izmaksā avansu šo izdevumu segšanai.

13.pants

Dokumentu derīgums

1. Dokumenti, kurus vienas Līgumslēdzējas Puses teritorijā noformējusi vai apliecinājusi tiesa vai oficiāla persona (notārs, pastāvīgs tulks, eksperts un tml.) savas kompetences robežās un ievērojot noteikto formu, un kas apzīmogoti ar ģeboņa zīmogu, tiek pieņemti otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā bez jebkāda cita apstiprinājuma.

2. Dokumentiem, kuri vienas Līgumslēdzējas Puses teritorijā tiek uzskatīti par oficiāliem, arī otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā ir oficiālu dokumentu pierādījuma spēks.

14.pants

Ar tiesiskās palīdzības sniegšanu saistītie izdevumi

1. Līgumslēdzēja Puse, kurai adresēts uzdevums, neprasīs izdevumu atlīdzību par tiesiskās palīdzības sniegšanu. Līgumslēdzējas Puses pašas sedz visus izdevumus, kas radušies, sniedzot tiesisko palīdzību savā teritorijā.

2. Tiesību aizsardzības iestādes, kurām adresēts uzdevums, informē iestādi, kura devusi uzdevumu, par izdevumu summu. Ja iestāde, kura devusi uzdevumu, piedzen šos izdevumus no personas, kurai ir pienākums tos atlīdzināt, tad piedzītās summas patur Līgumslēdzēja Puse, kura tās piedzinusi.

15.pants

Informācijas sniegšana

Igaunijas, Latvijas un Lietuvas Tieslietu ministrijas un republiku prokuratūras pēc pieprasījuma sniedz cita citai informāciju par spēkā esošo vai bijušo savas valsts likumdošanu un tās piemērošanu, kuru veic tiesību aizsardzības iestādes.

16.pants

Bezmaksas tiesiskā aizstāvība

Vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem otras Līgumslēdzējas Puses tiesās un citās iestādēs tiek sniegta bezmaksas juridiskā palīdzība un nodrošināta bezmaksas tiesvedība ar tiem pašiem noteikumiem un tām pašām priekšrocībām kā pašu pilsoņiem.

17.pants

Dokumentu pārsūtīšana

1. Līgumslēdzējas Puses apņemas pēc pieprasījuma diplomātiskā ceļā bez tulkojumiem un bez maksas cita citai pārsūtīt civilstāvokļa aktu reģistrācijas apliecības un citus dokumentus (par izglītību, par darbu un tml.), kuri skar otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņu personiskās tiesības un mantiskās intereses.

2. Līgumslēdzējas Puses apņemas par saviem pilsoņiem vai personām, kuras pastāvīgi dzīvo to teritorijā, ja viņi lūguši uzturēšanās atļauju otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, pēc šīs Līgumslēdzējas Puses pieprasījuma sniegt ziņas par viņu sodītību, par kriminālo lietvedību attiecībā uz viņiem, un par to atzišanu par hroniskiem alkoholiķiem, narkomāniem vai garīgi slimiem.

OTRĀ DAĻA

Speciālie noteikumi

I.nodaļa

Tiesiskā palīdzība un tiesiskās attiecības civilās un ģimenes lietās

18.pants

Atbrīvošana no tiesu izdevumiem

Vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņi otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā tiek atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas ar tādiem pašiem noteikumiem un tādā pašā apjomā kā attiecīgās valsts pilsoņi.

19.pants

Dokumentu izsniegšana par personisko, ģimenes un mantas stāvokli

1. Dokumentu par personisko, ģimenes un mantas stāvokli, kas nepieciešams jautājuma izlemšanai par atbrīvošanu no tiesas izdevumiem, izdod tā Līgumslēdzēja Puse, kuras teritorijā pieteicējs pastāvīgi dzīvo vai uzturas.
2. Ja iesniedzējam nav pastāvīgas dzīves vai uzturēšanās vietas Līgumslēdzēju Pušu teritorijā, tad pietiek ar dokumentu, ko izdevusi vai apliecinājusi viņa valsts diplomātiskā pārstāvniecība vai konsulārā iestāde.
3. Tiesa, kura saskaņā ar lūgumu lemj par atbrīvošanu no tiesas izdevumu samaksas, var pieprasīt iestādei, kas izdevusi dokumentu, papildus paskaidrojumus.

20.pants

Tiesu kompetence

1. Ja šis Līgums nenosaka citu kārtību, katrs Līgumslēdzējas Puses tiesas ir kompetentas izskatīt civilās un ģimenes lietas, ja atbildētāja dzīvesvieta ir tās teritorijā. Prasībās pret juridiskām personām tiesas ir kompetentas, ja attiecīgās Puses teritorijā atrodas juridiskās personas pārvaldes institūcija, pārstāvniecība vai filiāle.
2. Līgumslēdzēju Pušu tiesas izskata lietas arī citos gadījumos, ja par to ir rakstiska pušu vienošanās. Tādas vienošanās gadījumā tiesa izbeidz tiesvedību pēc atbildētāja ienieguma, ja tas iesniegts ātrāk nekā iebildumi pēc prasības būtības. Pušu vienošanās nevar izmainīt tiesu ekskluzīvo kompetenci.

3. Ja civillietā tiek ierosināta starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tāda paša pamata abu Līgumslēdzēju Pušu tiesās, kuras kompetentas tās izskatīt saskaņā ar šo Līgumu, tiesa, kura ierosinājusi lietu vēlāk, izbeidz tiesvedību.

21.pants

Tiesībspēja un rīcībspēja

1. Fiziskas personas rīcībspēju nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras pilsonis ir šī persona.
2. Juridiskas personas tiesībspēju nosaka pēc tās Līgumslēdzējas Puses likuma, kuras teritorijā tā nodibināta.

22.pants

Rīcībspējas ierobežošana un atzīšana par rīcībnespējīgu

1. Ja kāda persona jāatzīst par rīcībspējā ierobežotu vai rīcībnespējīgu, tad kompetentas un tiesīgas piemērot savu likumdošanu ir tās Līgumslēdzējas Puses iestādes, kuras pilsonis šī persona ir.
2. Ja kāda no Līgumslēdzēju Pušu iestādēm noteiks, ka ir pamats otras Līgumslēdzējas Puses pilsoni, kura pastāvīgā dzīves vieta vai uzturēšanās vieta atrodas šīs Līgumslēdzējas Puses teritorijā, atzīt par rīcībspējā ierobežotu vai rīcībnespējīgu, tad tā informē par to attiecīgu otras Līgumslēdzējas Puses iestādi. Ja iestāde, kas šādā veidā informēta, paziņo, ka tā piešķir tiesības veikt turpmākās darbības iestādei tās pilsoņa pastāvīgajā dzīves vietā vai uzturēšanās vietā vai nedod atbildi trīs mēnešu laikā, tas šīs personas dzīves vietas vai uzturēšanās vietas iestāde var izskatīt lietu par šīs personas rīcībspējas ierobežošānu vai atzīšanu par rīcībnespējīgu saskaņā ar savas valsts likumdošanu, ja tādu pamatu paredz arī tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras pilsonis ir šī persona. Lēmums par rīcībspējas ierobežošānu vai atzīšanu par rīcībnespējīgu jānosūta attiecīgajai otras Līgumslēdzējas Puses iestādei.
3. Šī panta 1. un 2. punkta noteikumi arī piemērojami atceļot rīcībspējas ierobežojumus un atzīstot personu par rīcībspējīgu.

23.pants

Gadījumos, kad nav pieļaujama kavēšanās, otras Līgumslēdzējas Puses iestāde pati var veikt pasākumus personas, kas dzīvo vai uzturas tās teritorijā, atzīšanai par ierobežoti rīcībspējīgu vai rīcībnespējīgu, ja tas nepieciešams šīs personas vai viņas īpašuma aizsardzībai.

24.pants

Atzīšana par bezvēsts promesošu, izsludināšana par mirušu un nāves fakta konstatēšana

1. Lietās, kurās persona jāatzīst par bezvēsts promesošu un jāizsludina par mirušu vai jākonstatē nāves fakts, kompetentas ir tās Līgumslēdzējas Puses iestādes, kuras pilsonis šī persona bijusi tai laikā, kad par viņu saņemtas pēdējās ziņas.

2. Vienas Līgumslēdzējas Puses iestādes var atzīt otras Līgumslēdzējas Puses pilsoni par bezvēsts promesošu vai mirušu, vai konstatēt viņa nāves faktu pēc personu iesnieguma, kuras dzīvo to teritorijā, ja viņu tiesības un intereses pamato šīs Līgumslēdzējas Puses likumdošanu.

Pirms personas atzīšanas par bezvēsts promesošu vai izsludināšanas par mirušu kompetentās iestādes par to informē attiecīgās otras Līgumslēdzējas Puses iestādes.

3. Šī panta 1. un 2. punktā minētajos gadījumos Līgumslēdzējas Puses iestādes piemēro savas valsts likumdošanu.

25.pants

Laulības slēgšana

1. Laulības noslēgšanas noteikumus katrai personai, kas stājas laulībā, nosaka tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošana, kuras pilsonis viņš ir. Ja laulības noslēgšanai ir šķēršļi, tad jāievēro tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošana, kuras teritorijā tiek noslēgta laulība.

2. Laulības noslēgšanas formu nosaka tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošana, kuras teritorijā laulība tiek noslēgta.

26.pants

Laulāto personiskās un mantiskās tiesības

1. Laulāto personiskās un mantiskās tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kurā ir laulāto kopējā dzīves vieta.

2. Ja viens no laulātajiem dzīvo vienā Līgumslēdzējas Puses teritorijā, bet otrs - otrā Līgumslēdzējas Puses teritorijā un abiem laulātajiem ir viena un tā pati pilsonība, tad laulāto personiskās un mantiskās tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošana, kuras pilsoņi viņi ir.

3. Ja viens no laulātajiem ir vienas Līgumslēdzējas Puses pilsonis, bet otrs - otras Līgumslēdzējas Puses pilsonis un viens no viņiem dzīvo vienā Līgumslēdzējas Puses teritorijā, bet otrs - otrā Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tas viņu personiskās un mantiskās tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošana, kuras teritorijā laulātajiem bija pēdējā kopējā dzīves vieta.

4. Ja personām, kas norādītas šī panta 3.punktā, nav bijusi kopēja dzīves vieta Līgumslēdzēju Pušu teritorijā, tad piemēro tās Līgumslēdzējas Puses valsts likumdošanu, kuras iestāde izskata lietu.

5. Šī panta noteikumi netiek piemēroti laulāto mantiskām attiecībām, kas saistītas ar nekustamo īpašumu.

27.pants

Laulības šķiršana un laulības atzīšana par spēkā neesošu

1. Laulības šķiršanas lietās kompetentas ir tās Līgumslēdzējas Puses valsts iestādes, kuras pilsoņi laulātie bija pieteikuma iesniegšanas brīdī, un tāpēc laulātajiem piemēro šīs Līgumslēdzējas Puses likumdošanu. Ja laulātajiem ir kopēja dzīvesvieta otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tad kompetentas ir arī otras Līgumslēdzējas Puses attiecīgās iestādes.

2. Ja laulības šķiršanas pieteikuma iesniegšanas brīdī viens no laulātajiem ir vienas Līgumslēdzējas Puses pilsonis, bet otrs - otras Līgumslēdzējas Puses pilsonis un viens no viņiem dzīvo vienā, bet otrs - otrā Līgumslēdzējā Pusē, tad ir kompetentas abu Līgumslēdzēju Pušu iestādes, pie tam tās piemēro savas valsts likumdošanu.

3. Lietās par laulības atzīšanu par spēkā neesošu piemēro to Līgumslēdzēju Pušu likumdošanu, kura saskaņā ar 25.pantu jāpiemēro laulības noslēgšanā. Pie tam tiesu kompetence tiek noteikta, pamatojoties uz šī panta 1. un 2. punktu.

Vecāku un bērnu tiesības un pienākumi

28.pants

Lietas par paternitātes noteikšanu un tās apstrīdēšanu un bērna izcelšanās noteikšanu konkrētajā laulībā izlemj saskaņā ar tās Līgumslēdzējas Puses likumdošanu, kuras valsts pilsonis bērns ir no dzimšanas.

29.pants

1. Vecāku un bērnu pienākumus un tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā viņiem ir kopēja dzīvesvieta.

2. Ja kādam no vecākiem vai bērniem dzīvesvieta atrodas citas Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tad tiesiskās attiecības starp viņiem nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras pilsonis ir bērns.

30.pants

Ārlaulības bērns un viņa mātes un tēva tiesības un pienākumus nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras pilsonis ir bērns.

31.pants

Taisīt spriedumu par 28. - 30. pantā minētajām tiesībām un pienākumiem, kompetentas ir tās Līgumslēdzējas Puses tiesas, kuras likumi jāpiemēro konkrētajā gadījumā.

Ja prasītājs un atbildētājs dzīvo vienas Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kompetentas ir arī šīs Līgumslēdzējas Puses tiesas, ievērojot 28. un 30. panta noteikumus.

Adopcija

32.pants

1. Adoptējot piemēro tās Līgumslēdzējas Puses likumdošanu, kuras teritorijā adoptētājam ir pastāvīga dzīvesvieta vai kuras pilsonis viņš ir.
2. Ja bērnu adoptē laulātie, no kuriem viens ir vienas, bet otrs - otras Līgumslēdzējas Puses pilsonis, tad adopcijai ir jāatbilst likumdošanai, kas ir spēkā abās Līgumslēdzējās Pusēs.
3. Ja bērns ir vienas, bet adoptētājs - otras Līgumslēdzējas Puses pilsonis, tad adoptējot vai adopciju atceļot, nepieciešama bērna piekrišana, ja to paredz Līgumslēdzējas Puses likums, kuras pilsonis ir bērns, un bērna likumīgā pārstāvja un Līgumslēdzējas Puses kompetentās iestādes piekrišana.

33.pants

1. Kompetenta pieņemt lēmumu par adopciju ir tās Līgumslēdzējas Puses iestāde, kuras valsts teritorijā adoptētājam ir pastāvīga dzīvesvieta vai kuras pilsonis viņš ir.
2. Gadījumā, kas noteikts 32. panta 2. punktā, kompetenta ir tās Līgumslēdzējas Puses iestāde, kuras teritorijā laulātajiem ir vai bija pēdējā kopējā dzīves vieta vai uzturēšanās vieta.

Aizbildnība un aizgādība

34.pants

1. Tā kā Līgumā nav noteikts citādi, tad abu Līgumslēdzēju Pušu pilsoņu aizbildnības un aizgādības lietās kompetenta ir tās Līgumslēdzējas Puses aizbildnības un aizgādības iestāde, kuras pilsonis ir aizbilstamais vai aizgādībā ņemamā persona. Šādā gadījumā piemēro attiecīgās Līgumslēdzējas Puses likumdošanu.

2. Tiesiskās attiecības sarp aizbildni vai aizgādni un personu, kas atrodas aizbildnībā vai aizgādībā, nosaka tās Līgumslēdzēja Puses likumdošana, kuras iestāde iecēlusi aizbildni vai aizgādni.

35.pants

1. Ja jānodibina aizbildnība vai aizgādība vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņa interesēs, kura dzīves vieta vai uzturēšanās vieta, vai īpašums atrodas otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tad šīs Līgumslēdzējas Puses aizbildnības un aizgādības iestādei nekavējoties jāinformē kompetentā otras Līgumslēdzējas Puses aizbildnības vai aizgādības iestāde atbilstoši 34. panta 1. punkta noteikumiem.

2. Neatliekamajos gadījumos otras Līgumslēdzējas Puses aizbildniecības un aizgādības iestādes var patstāvīgi veikt nepieciešamos pasākumus, informējot par tiem aizbildnības un aizgādības iestādes saskaņā ar 34. panta 1. punkta noteikumiem. Veiktie pasākumi ir spēkā līdz tam laikam, kad norādītā iestāde pieņem citu lēmumu.

36.pants

1. Kompetentā aizbildnības un aizgādības iestāde saskaņā ar 34. panta 1. punktu var nodot aizbildnību un aizgādību otras Līgumslēdzējas Puses attiecīgajām iestādēm, ja aizbilstamās vai aizgādībā esošās personas dzīves vieta vai uzturēšanās vieta vai īpašums atrodas šajā valstī. Nodošana ir spēkā tikai tajā gadījumā, ja pārņēmeja iestāde ir devusi piekrišanu aizbildnības vai aizgādības pārņemšanai un par to informējusi otras Puses attiecīgo iestādi.

2. Iestāde, kas saskaņā ar šī panta 1.punktu ir pārņēmusi aizbildnību vai aizgādību, veic to saskaņā ar savas valsts likumdošanu. Tai tomēr nav tiesību lemt par jautājumiem, kas attiecas uz aizbilstamās vai aizgādībā esošās personas statusu, bet tā var dot atļauju laulības slēgšanai, kas nepieciešama saskaņā ar tās Līgumslēdzējas Puses likumdošanu, kuras pilsonis ir šī persona.

Mantiskās attiecības

37.pants

Īpašuma tiesības

1. Nekustamā īpašuma tiesības nosaka pēc tās Līgumslēdzējas Puses likumdošanas, kuras teritorijā atrodas nekustamais īpašums.
2. Īpašuma tiesības uz transporta līdzekļiem, kurus reģistrē valsts reģistros, nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā atrodas iestāde, kas reģistrējusi transporta līdzekli.
3. Īpašuma tiesību vai citu mantisko tiesību rašanos un izbeigšanos nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā manta atradās laikā, kad pastāvēja darbība vai cits apstāklis, kas bija šādu tiesību rašanās vai izbeigšanās pamatā. Īpašuma tiesību vai citu mantisko tiesību, kura bijusi darījuma priekšmets, rašanos vai izbeigšanos nosaka pēc darījuma veikšanas vietas likumdošanas, ja Līgumslēdzēju Pušu vienošanās neparedz citādu kārtību.

38.pants

Darījuma forma

1. Darījuma formu nosaka tā slēgšanas vietas likumdošana.
2. Darījuma, kas saistīts ar nekustamo īpašumu un tiesībām uz to, formu nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā šāds īpašums atrodas.

39.pants

Kaitējuma atlīdzība

1. Saistības atlīdzināt kaitējumu izņemot saistības, kuras izriet no līgumu vai citas tiesiskas darbības, nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā notikusi darbība vai pastāvējis cits apstāklis, kura dēļ izvirzīta prasība par kaitējuma atlīdzību.
2. Ja kaitējuma nodarītājs un cietušais ir vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņi, tiek piemērota tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras tiesā iesniegta prasība.
3. Lietās, kas minētas šī panta 1. un 2. punktā kompetenta ir tās Līgumslēdzējas Puses tiesa, kuras teritorijā notikusi darbība vai pastāvējis cits apstāklis, kura dēļ izvirzīta prasība par kaitējuma atlīdzību. Cietušais turklāt var iesniegt prasības pieteikumu tās Līgumslēdzējas Puses tiesā, kuras teritorijā atrodas atbildētāja dzīvesvieta.

Mantošana

40.pants

Vienlīdzības princips

Vienas Līgumslēdzējas Puses pilsoņi tiek pielīdzināti otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem, kas dzīvo tās teritorijā, tiesībās sastādīt vai atcelt testamentus par īpašumu, kas atrodas otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tiesībās, kuras tur ir jārealizē, un tiesībās iegūt mantojuma mantu vai tiesības. Mantu vai tiesības iegūst ar tādiem pašiem noteikumiem, kādi paredzēti katras Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem, kas dzīvo tās teritorijā.

41.pants

Mantošanas tiesības

1. Kustamās mantas mantošanas tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā mantojuma atstājējam ir bijusi pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta.
2. Nekustamās mantas mantošanas tiesības nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā manta atrodas.

42.pants

Mantojuma pāreja valstij

Ja saskaņā ar Līgumslēdzējas Puses likumdošanu mantojamā manta, pāriet valsts īpašumā, tad kustamā manta pāriet tai valstij, kuras pilsonis nāves brīdī ir bijis mantojuma atstājējs, bet nekustamā manta pāriet tās valsts īpašumā, kuras teritorijā tā atrodas.

43.pants

Testamenta forma

Testamenta formu nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras pilsonis testamentu sastādīšanas brīdī ir bijis mantojuma atstājējs. Tomēr ir pietiekami, ja ievērota tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā sastādīts testaments. Šie noteikumi tiek piemēroti arī testamenta atcelšanas gadījumā.

44. pants

Kompetence mantojuma lietās

1. Lietvedību kustamās mantas mantojuma lietās, izņemot šī panta 2. punktā paredzētajos gadījumos, veic tās Līgumslēdzējas Puses iestādes, kuras teritorijā mantojuma atstājējam ir bijusi pēdējā pastāvīgā dzīvesvieta.
2. Ja visa kustamā mantojamā manta atrodas tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kur mantojuma atstājējam bija pēdējā dzīvesvieta, tad pēc mantinieka vai legatāra lūguma, ja tam piekrīt visi mantinieki, mantojuma lietu kārtos šīs Līgumslēdzējas Puses iestādes.
3. Nekustamas mantas mantošanas lietas kārtos tās Līgumslēdzējas Puses iestādes, kuras teritorijā šī manta atrodas.
4. Šī panta noteikumi atbilstoši tiek piemēroti arī mantojuma lietu strīdus gadījumos.

45.pants

Mantojuma apsardzības pasākumi

1. Vienas Līgumslēdzējas Puses iestādes atbilstoši savai likumdošanai veic nepieciešamos pasākumus, lai apsargātu mantojamo mantu, kas atrodas tās teritorijā un ko atstājis mantojumā otras Līgumslēdzējas Puses pilsonis.
2. Iestādēm, kuras ir atbildīgas par mantojama apsardzību, pēc otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņa naves ir pienākums nekavējoties informēt šīs Līgumslēdzējas Puses konsulārās iestādes par mantojuma atstājēja nāvi un par personām, kuras pieteikušas savas mantojuma tiesības uz mantojumu, par zināmiem apstākļiem, kas attiecas uz šīm personām, kurām ir tiesības uz mantojumu, par to uzturēšanās vietu, par testamenta esamību, par mantojuma apmēru un vērtību, un par pasākumiem, kādi veikti mantojuma apsardzībai.
3. Pēc diplomātiskās pārstāvniecības vai konsulārās iestādes lūguma tai tiek nodoti mirušā dokumenti un mantojamā kustamā manta.

46.pants

Vienas Līgumslēdzējas Puses diplomātiskajai pārstāvniecībai vai konsulārajai iestādei ir tiesības pārstāvēt šīs Puses intereses mantojuma lietās otras Līgumslēdzējas Puses iestādēs bez īpaša pilnvarojuma, ja mantinieki prombūtnes vai citu attaisnojošu iemeslu dēļ nevar savlaicīgi aizstāvēt savas tiesības un intereses un nav iecēluši pilnvarnieku.

47.pants

Ja vienas Līgumslēdzējas Puses pilsonis miris otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kur viņam nebija pastāvīgas dzīvesvietas, tad pie viņa atrodošās mantas pēc saraksta tiek nodotas tās Līgumslēdzējas Puses diplomātiskajai pārstāvniecībai vai konsulārajai iestādei, kuras pilsonis bijis mirušais.

48.pants

Mantojuma izsniegšana

1. Ja mantojamā kustamā manta vai naudas summa, kas saņemta kustamās vai nekustamās mantojamās mantas pārdošanas rezultātā, pēc mantojuma lietas pabeigšanas jānodod mantiniekiem, kuru dzīvesvieta vai uzturēšanās vieta atrodas citas Līgumslēdzējas Puses teritorijā, tad mantojamā manta vai saņemtā naudas summa nododama šīs Līgumslēdzējas Puses diplomātiskajai pārstāvniecībai vai konsulārajai iestādei.
2. Iestāde, kas ir kompetenta mantošanas lietās, dod rīkojumu mantojamo mantu izsniegt diplomātiskajai pārstāvniecībai vai konsulārajai iestādei.
3. Šī manta var tikt nodota mantiniekam, ja:
 - 1) visas mantojuma atstājēja kreditoru prasības, kas pieteiktas tās Līgumslēdzējas Puses, kurā atrodas mantojamā manta, likumdošanā noteiktajos termiņos ir samaksātas vai nodrošinātas;
 - 2) samaksātas vai nodrošinātas visas ar mantošanu saistītās nodevas;
 - 3) kompetentas iestādes devušas, ja tas nepieciešams, atļauju mantojamās mantas izvešanai.
4. Naudas summu pārsūtīšana notiek saskaņā ar Līgumslēdzēju Pušu teritorijās spēkā esošo likumdošanu.

49. pants

Spriedumu atzīšana un izpildīšana civilās un ģimenes lietās un krimināllietās, kas skar zaudējumu atlīdzību

Līgumslēdzējas Puses savstarpēji atzīst un izpilda justīcijas iestāžu likumīgā spēkā stājušos spriedumus civilās un ģimenes lietās un spriedumus, kas skar nozieguma rezultātā nodarīto zaudējumu atlīdzību.

Līgumslēdzēju Pušu teritorijā bez sevišķas lietvedības tiek atzīti aizbildnības un aizgādības iestāžu, civilstāvokļa aktu reģistrācijas iestāžu un citu iestāžu civilās un ģimenes lietās, ja tie pēc sava rakstura neprasa izpildi.

50.pants

Lūgumu par sprieduma izpildi izskatīšana

1. Lūgumus par sprieduma izpildi izskata tās Līgumslēdzējas Puses tiesas, kuras teritorijā izpilde jāveic.
2. Lūgums par sprieduma izpildi iesniedzams tiesā, kura pirmajā instancē taisījusi spriedumu lietā. Lūgums, kurš iesniegts tiesā, kura taisījusi spriedumu pirmajā instancē, tiek nosūtīts tiesai, kas ir kompetenta šo lūgumu izskatīt.
3. Lūguma rekvizītus nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā jāveic izpilde.
4. Lūgumam jāpievieno apstiprināts tulkojums tās Līgumslēdzējas Puses valodā, kurai lūgums adresēts.

51.pants

Lūgumam par sprieduma izpildi jāpievieno:

- 1) tiesas apstiprināts sprieduma noraksts, oficiāls dokuments par sprieduma stāšanos spēkā, ja tas neizriet no paša sprieduma teksta, izziņa par tā izpildi, ja tas jau ir izpildīts Līgumslēdzējas Puses teritorijā;
- 2) dokuments, kurš apliecina, ka atbildētājam, kurš nav piedalījies procesā, savlaicīgi un pienācīgā formā kaut vienu reizi bija izsniegts paziņojums par ierašanos tiesā;
- 3) šī panta 1. un 2. punktā minēto dokumentu apliecināts tulkojums.

52.pants

Ja tiesai, spriedumu izpildot, radīsies neskaidrības, tā var pieprasīt personai, kas iesniegusi lūgumu par sprieduma izpildi, paskaidrojumus, nopratināt parādnieku par lūguma būtību un nepieciešamības gadījumā pieprasīt paskaidrojumus no tiesas, kas taisījusi spriedumu.

53. pants

Sprieduma izpildes kārtība

Sprieduma izpildes kārtību nosaka tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā jānotiek izpildei.

54. pants

Tiesas izdevumu segšanai, kas saistīti ar sprieduma izpildi, piemērojami tās Līgumslēdzējas Puses likumdošana, kuras teritorijā spriedums jāizpilda.

55. pants

Atteikšanās atzīt un izpildīt tiesu spriedumus

Tiesas sprieduma atzīšanu vai izpildi var noraidīt:

- 1) ja persona, kas iesniegusi lūgumu, vai atbildētājs nav piedalījušies procesā tāpēc, ka viņiem vai viņu pilnvarotajiem nav ticis savlaicīgi un pienācīgā kārtā izsniegts uzaicinājums ierasties tiesā,
- 2) ja tajā pašā strīdā starp tām pašām pusēm tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kur jānotiek sprieduma atzīšanai un izpildei, jau agrāk ir taisīts likumīgā spēkā stājies spriedums vai ja šīs Līgumslēdzējas Puses iestādes jau agrāk uzsākušas tiesvedību šajā lietā,
- 3) ja, saskaņā ar šī Līguma noteikumiem, bet gadījumos, kas nav paredzēti šajā Līgumā, saskaņā ar Līgumslēdzējas Puses, kuras teritorijā jānotiek sprieduma atzīšanai un izpildei, likumdošanu, lieta ir tās izņēmuma kompetecē.

56. pants

Šī Līguma 49. - 55. panta noteikumi par tiesas spriedumiem piemērojami arī mierizlīgumiem, kas apstiprināti tiesā.

57. pants

Mantu izvešana un naudas summu pārsūtīšana

Šī Līguma noteikumi par spriedumu izpildi neskar Līgumslēdzēju Pušu likumdošanu par izpildes rezultātā iegūto naudas summu pārsūtīšanu un priekšmetu izvešanu.

II. nodaļa

Tiesiskā palīdzība krimināllietās

Kriminālvajāšanas norise.

58. pants

Kriminālvajāšanas ierosināšanas vai pārņemšanas pienākums

1. Katra Līgumslēdzēja Puse pēc otras Līgumslēdzējas Puses pieprasījuma saskaņā ar saviem likumiem ierosina vai pārņem kriminālvajāšanu pret saviem pilsoņiem, kurus tur aizdomās par nozieguma izdarīšanu otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā.
2. Cietušā iesniegumi par kriminālvajāšanu, kas noteiktajā termiņā iesniegti saskaņā ar vienas Līgumslēdzējas Puses likumdošanu tās kompetentajās iestādēs, ir spēkā arī Līgumslēdzējas Puses teritorijā.

59. pants

Lūgumi par kriminālvajāšanas ierosināšanu vai pārņemšanu

1. Lūgumiem par kriminālvajāšanas ierosināšanu vai pārņemšanu jābūt sastādītiem rakstiskā formā un tajā jānorāda:
 - 1) iestādes, kura nosūta lūgumu, nosaukums,
 - 2) nodarījuma apraksts, kura dēļ tiek nosūtīts lūgums par kriminālvajāšanas ierosināšanu vai pārņemšanu,
 - 3) iespējami precīzāks nodarījuma vietas un laika norādījums,
 - 4) Līgumslēdzējas Puses, kura nosūta lūgumu, likuma teksts, uz kuru pamatojoties, nodarījums tiek atzīts par noziegumu,
 - 5) aizdomās turētas personas uzvārds un vārds, ziņas par tās pilsonību, dzīves vai uzturēšanās vietu un citas ziņas par tās personību, kā arī, ja iespējams, šīs personas ārējā izskata apraksts, fotogrāfija un pirkstu nospiedumi,
 - 6) cietušā iesniegums krimināllietā, kas ierosināma uz cietušās iesnieguma pamata, un par materiālo zaudējumu atlīdzināšanu, ja tādi lietā ir,
 - 7) ziņas par nodarītā materiālā zaudējuma apmēru.

Lūgumam jāpievieno Līgumslēdzējas Puses, kas nosūta lūgumu, rīcībā esošie iepriekšējās izmeklēšanas materiāli un pierādījumi. Nododot priekšmetus, kas ir nozieguma izdarīšanas rīki vai nokļuvuši pie noziedznieka nozieguma rezultātā, jāņem vērā šī Līguma 72. panta 3.punkta nosacījumi.

2. Ja persona brīdī, kad lūgums par kriminālvajāšanas ierosināšanu vai pārņemšanu tiek nosūtīts, saskaņā ar 58. panta 1. punktu, atrodas apcietinājumā tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kura nosūta šādu lūgumu, tad tā tiek nogādāta otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā. Personas, kas atrodas apcietinājuma otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā, etapēšanu sankcionē amatpersona, kas veic uzraudzību pār lietas izmeklēšanu. Tādas personas nodošana notiek, kā to paredz šī Līguma 70. panta 1. punkts.

Izdošana

60. pants

Noziegumi, par kuriem paredzēta izdošana

1. Līgumslēdzējas Puses apņemas saskaņā ar šī Līguma noteikumiem pēc pieprasījuma izdot vienu otram personai, kas atrodas to teritorijās, lai sauktu tās pie kriminālatbildības vai lai izpildīt spriedumu.

2. Izdošana notiek par nodarījumiem, kuri saskaņā ar abu Līgumslēdzēju Pušu likumdošanu ir uzskatāmi par noziegumiem un par kuru izdarīšanu paredzēts sods brīvības atņemšanas veidā uz laiku ilgāk par vienu gadu, vai kāds cits smagāks sods. Izdošana sprieduma izpildei notiek gadījumā, ja par tādu noziegumu izdarīšanu personas ir notiesātas ar brīvības atņemšanu uz laiku ilgāku par sešiem mēnešiem vai ar kādu citu smagāku sodu.

61. pants

Atteikums izdot

Izdošana nenotiek, ja:

- 1) persona, par kuru nosūtīts izdošanas lūgums, ir Līgumslēdzējas Puses, kurai lūgums nosūtīts, pilsonis vai šai personai tajā valstī piešķirtas patvēruma tiesības,
- 2) kriminālvajāšana saskaņā ar abu Līgumslēdzēju Pušu likumdošanu ir ierosināma tikai pēc cietušā privātsūdzības,
- 3) lūguma saņemšanas brīdī kriminālvajāšana saskaņā ar Līgumslēdzējas Puses, kurai lūgums nosūtīts, likumdošanu nevar tikt ierosināta vai spriedums nevar tikt izpildīts termiņa noilguma vai uz cita likumīga iemesla dēļ,
- 4) personai, par kuras izdošanu nosūtīts lūgums, šis Līgumslēdzējas Puses teritorijā par to pašu noziegumu ir spēkā stājies spriedums vai lēmums par lietas izbeigšanu.

Var atteikt izdot personu, ja noziegums, kura dēļ nosūtīts lūgums par izdošanu, izdarīts tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kurai nosūtīts lūgums.

Atsakoties izdot, Līgumslēdzēja Puse, kurai nosūtīts lūgums, paziņo otram Līgumslēdzējai Pusei atteikuma pamatojumu.

62. pants

Izdošanas atlikšana

Ja persona, par kuru nosūtīts izdošanas lūgums, saukta pie kriminālatbildības vai izcieš sodu par citu noziegumu Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kurai šis lūgums nosūtīts, izdošana var tikt atlikta līdz kriminālvajāšanas pabeigšanai, soda izciešanas beigām vai atbrīvošanai jebkura cita likumīga pamatojuma dēļ.

63. pants

Izdošana uz laiku

Ja 62. pantā paredzētā izdošanas atlikšana var izraisīt kriminālvajāšanas termiņa noilgumu vai nopietni apgrūtināt nozieguma izmeklēšanu, tādā gadījumā pēc pamatota lūguma var notikt izdošana uz laiku ar nosacījumu, ka izdotā persona tiks nekavējoties nosūtīta atpakaļ pēc to procesuālo darbību veikšanas, kuru izdarīšanai tā tika izdota pie tam ne vēlāk kā triju mēnešu laikā no izdošanas dienas.

64. pants

Izdošana pēc vairāku valstu pieprasījuma

Ja lūgums par vienas un tās pašas personas izdošanu tiek saņemts no vairākām valstīm, tad jautājumu par to, kurš no lūgumiem apmierināms, izlemj Līgumslēdzēja Puses, kura saņēmusi lūgumus, ņemot vērā izdarīto noziegumu smagumu un lūgumu saņemšanas kārtību.

65. pants

Izdotās personas kriminālvajāšanas robežas

1. Bez Līgumslēdzējas Puses, kura izdevusi personu, piekrišanas šo personu nevar saukt pie kriminālatbildības vai sodīt par citu noziegumu, kurš nav bijis pamatojums izdošanai.
2. Tāpat izdotā persona nevar tikt izdota tālāk trešajai valstij bez viņu izdevušās Līgumslēdzējas Puses piekrišanas.
3. Izdevušās Līgumslēdzējas Puses piekrišana nav vajadzīga, ja izdotā persona 10 dienu laikā pēc kriminālvajāšanas pabeigšanas, soda izciešanas vai atbrīvošanas jebkāda likumiska pamatojuma dēļ nav atstājusi Līgumslēdzējas Puses, kurai persona tiek izdota, teritoriju vai, ja šī persona labprātīgi atgriezies tur vēlreiz. Šajā termiņā neieskaita laiku, kurā izdotā persona nevarēja atstāt Līgumslēdzējas Puses, kurai persona izdota, teritorija no viņas neatkarīgu apstākļu dēļ.

66. pants

Izdošanās lūgums

1. Lūgumam par izdošanu ir jābūt noformētam rakstiskā formā un jāsaturo:

- 1) iestādes, kura pieprasa, nosaukums,
- 2) Līgumslēdzēja Puses, kura pieprasa, likuma teksts, pēc kura konkrētais nodarījums tiek atzīts par noziegumu,
- 3) izdodamās personas uzvārds un vārds, ziņas par tās pilsonību, dzīves vai uzturēšanās vietu un citas ziņas par tās personību, kā arī, ja iespējams personas ārējā izskata apraksts, fotogrāfija un pirkstu nospiedumi,
- 4) norādījums par nodarītā materiālā zaudējuma apmēru.

2. Lūgumam par izdošanu kriminālvajāšanas veikšanai jāpievieno apliecināts lēmuma par apcietināšanu noraksts ar lietas faktisko apstākļu aprakstu.

Lūgumam par izdošanu sprieduma izpildei jāpievieno apliecināts sprieduma noraksts ar izziņu par tā stāšanos likumīgā spēkā un krimināllikuma teksts, uz kura pamata persona notiesāta. Ja notiesātais daļu soda jau izcietis, tad pievieno arī ziņas par to.

67. pants

Izdodamās personas apcietināšana

Pēc izdošanas lūguma saņemšanas Līgumslēdzēja Puse, kurai lūgums nosūtīts, nekavējoties veic pasākumus, lai apcietinātu izdodamo personu, izņemot gadījumus, kad saskaņā ar šī Līguma noteikumiem izdošana netiek pieļauta.

68.pants.

Papildus ziņas

1. Lūgumu saņēmusī Līgumslēdzēja Puse var pieprasīt papildus ziņas, ja šis izdošanas lūgums nesatur visas 66. pantā norādītās nepieciešamās ziņas. Otrai Līgumslēdzējai Pusei ir jāatbild uz šādu lūgumu mēneša laikā; attaisojošu iemeslu dēļ šo termiņu var pagarināt vēl uz 15 dienām.

2. Ja pieprasījumu iesniegusī Līgumslēdzēja Puse noteiktajā termiņā neiesniedz papildus ziņas, lūgumu saņēmusī Līgumslēdzēja Puse var atbrīvot no apcietinājuma personu, kura apcietināta pamatojoties uz 67.pantu.

69.pants Aizturēšana līdz izdošanas lūguma saņemšanai

1. Steidzamos gadījumos Līgumslēdzēja Puse, kurai adresēts lūgums, var pēc pieprasītājas Līgumslēdzējas Puses lūguma aizturēt personu līdz izdošanas lūguma, kas norādīts 66.pantā, saņemšanai. Lūgumā jābūt atsaucei uz lēmumu par apcietināšanu vai likumīgā spēkā stājušos tiesas spriedumu, kas skarminēto personu, un norādījumam, ka izdošanas lūgums tiks nekavējoties nosūtīts.

Lūgms var tikt nosūtīts pa pastu, telegrāfu vai jebkurā citā veidā.

2. Persona var tikt aizturēta arī bez šī panta 1. punktā minētā lūguma saņemšanas, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tā otras Līgumslēdzējas Puses teritorijā ir izdarījusi noziegumu, par kuru paredzēta izdošana.

3. Par aizturēšanu saskaņā ar 1. vai 2. punktu vai par iemesliem, kuru dēļ šī panta 1. punktā minētais lūgums nav apmierināts, nekavējoties jāpaziņo otrai Līgumslēdzējai Pusei.

4. Persona, kura aizturēta saskaņā ar šī panta 1. vai 2. punktu, jāatbrīvo, kad beidzas aizturēšanas termiņš, kāds paredzēts Līgumslēdzējas Puses, kurai adresēts lūgums, likumos, ja šajā laikā netiks saņemts lūgums par izdošanu.

70.pants

Izdošana

1. Lūgumu saņemusī Līgumslēdzēja Puse paziņo Līgumslēdzējai Pusei, no kuras lūgums saņemts, savu lēmumu par izdošanu, informējot par izdošanas vietu un laiku.

2. Ja Līgumslēdzēja Puse, no kuras saņemts lūgums, nepieņem izdodamo personu 15 dienu laikā pēc noteiktā izdošanas datuma, tad šī persona jāatbrīvo no apcietinājuma. Pēc Līgumslēdzējas Puses lūguma, no kuras saņemts izdošanas lūgums, šis termiņš var tikt pagarināts, bet ne vairāk kā par 15 dienām.

71.pants

Atkārtota izdošana

Ja izdotā persona izvairīsies no kriminālvajāšanas vai soda izciešanas un atgriezīsies tās Līgumslēdzējas Puses teritorijā, kurai adresēts lūgums, viņa pēc pieprasītājas Līgumslēdzējas Puses lūguma var tikt izdota atkārtoti. Šajā gadījumā lūgumam nav nepieciešams pievienot 66. pantā minētos dokumentus.

72.pants Priekšmetu nodošana

1. Līgumslēdzēja Puse, kurai adresēts izdošanas lūgums, nodod otrai Līgumslēdzējai Pusei to noziegumu, par kuriem 60. pantā paredzēta izdošana, izdarīšanas rīkus, kā arī priekšmetus, uz kuriem ir nozieguma pēdas vai kas iegūti noziedzīgā ceļā. Šie priekšmeti tiek nodoti, saņemot lūgumu, vai gadījumos, kad personas izdošana viņa nāves vai citu apstākļu dēļ nav iespējama.
2. Līgumslēdzēja Puse, kurai iesniegts lūgums, var uz laiku aizturēt šī panta 1. punktā minēto priekšmetu nodošanu, ja tie nepieciešami citā krimināllietā.
3. Trešo personu tiesības uz pieprasītājai Līgumslēdzējai Pusei nodotajiem priekšmetiem paliek spēkā. Pēc lietas izbeigšanas šie priekšmeti jānodod atpakaļ Līgumslēdzējai Pusei, kura tos izsniegusi.

73.pants Tranzītpārvadāšana

1. Katra no Līgumslēdzējām Pusēm pēc otras Līgumslēdzējas Puses lūguma atļauj pārvadāt caur savu teritoriju personas, ko trešā valsts izdevusi otrai Līgumslēdzējai Pusei. Līgumslēdzējām Pusēm nav pienākuma atļaut tādu personu pārvadāšanu, kuru izdošana pēc šī Līguma noteikumiem nav paredzēta.
2. Lūgums par pārvadājumu tiek noformēts un nosūtīts tādā pašā veidā, kā izdošanas lūgums.
3. Līgumslēdzēju Pušu kompetentas iestādes katrā atsevišķā gadījumā saskaņo tranzītpārvadājuma veidu, maršrutu un citus noteikumus.
4. Izdevumus, kas saistīti ar tranzītpārvadāšanu, sedz Līgumslēdzēja Puse, kas iesniegusi pieprasījumu.

74.pants

Līgumslēdzēju Pušu pārstāvju piedalīšanās tiesiskās palīdzības sniegšanā krimināllietās

Vienas Līgumslēdzējas Puses pārstāvji ar otras Līgumslēdzējas Puses piekrišanu var piedalīties otras Līgumslēdzējas Puses lūguma par tiesiskās palīdzības sniegšanu krimināllietās izpildē.

75.pants

Ziņas par sodītību

Līgumslēdzējas Puses pēc pieprasījuma sniedz cita citai ziņas par personu iepriekšējo sodītību, ja šīs personas tiek sauktas pie kriminālatbildības pieprasītājas Līgumslēdzējas Puses teritorijā.

76.pants

Ziņas par kriminālvajāšanas rezultātiem

Līgumslēdzējas Puses paziņo cita citai par tās personas, par kuru bija nosūtīts lūgums par kriminālvajāšanas ierosināšanu vai pārņemšanu, kriminālvajāšanas rezultātiem, kā arī par izdotajām personām. Pēc lūguma tiek nosūtīts spēkā stājušās sprieduma vai cita galīga lēmuma noraksts.

77.pants

Paziņojumi par spriedumiem

Līgumslēdzējas Puses ik gadu sniegs cita citai ziņas par spriedumiem, kas stājušies likumīgā spēkā un ko vienas Līgumslēdzējas Puses tiesas taisījušas par otras Līgumslēdzējas Puses pilsoņiem.

TREŠĀ DAĻA

Noslēguma panti

78.pants

Līguma stāšanās spēkā

Šis Līgums ir ratificējams un stājas spēkā 30 dienu laikā pēc ratifikācijas dokumentu apmaiņas, kas notiks _____.

79.pants

Līguma darbības termiņš

1. Līgums būs spēkā nenoteiktu laiku. Katra no Līgumslēdzējām Pusēm jebkurā laikā var to denonsēt, nosūtot pārējām Līgumslēdzējām Pusēm rakstisku paziņojumu. Līgumu uzskata par denonsētu 6 mēnešus pēc paziņojumu saņemšanas.
2. Šis Līgums var tikt izmainīts vai papildināts Līgumslēdzējām Pusēm savstarpēji vienojoties. Līguma izmaiņas vai papildinājumi jāratificē un Līgumslēdzējām Pusēm jāapmainās ar ratifikācijas dokumentiem saskaņā ar šī Līguma 78.pantu.

Šis Līgums noslēgts Tallinas pilsētā 1992.gada 11. novembrē parakstīts trīs eksemplāros igauņu, latviešu un lietuviešu valodā, pie tam visiem tekstiem ir vienāds juridisks spēks.

Apliecinot augstāk minēto, visu Līgumslēdzēju Pušu pilnvarotie parakstīja šo Līgumu un apstiprināja to ar saviem zīmogiem.

Igaunijas
Republikas
vārdā

Latvijas
Republikas
vārdā

Lietuvas
Republikas
vārdā

